

**T.C.
BAŞBAKANLIK**

“Herkes için Bilgi Toplumu”

**e-Türkiye Girişimi Eylem Planı
(TASLAK)**

(Ağustos 2002)

e-Türkiye Eylem Planını Yayına Hazırlayanlar

KOORDİNATÖRLER

Ahmet AYVALI

Rahmi AKTEPE

EDİTÖRLER

Ahmet AYVALI

Selçuk KAVASOĞLU

Sevinç ATABAY

Nihat YURT

RAPORTÖRLER

Adnan METE

Alev KÖSETORUNU

Ali KAYA

Canan TANRIVERDİ

Cemil ARIKAN

Erkin GÜNER

Feridun KESKİNKILIÇ

Mevlüt KUŞ

Nihat YURT

Rasim YILMAZ

Recep ÇAKAL

Recep USALAN

Selçuk KAVASOĞLU

DERLEYENLER

Ahmet AYVALI	Müjgan SAN
Ali SAKALLIOĞLU	Ömer ÖZTÜRK
Aydın KOLAT	Rasim YILMAZ
Feridun KESKİNKILIÇ	Recep ÇAKAL
İbrahim KARAER	Selçuk KAVASOĞLU
Gülen EVREN	Sevinç ATABAY
Nihat YURT	Tunga GÖKHUN

Sunuş

Avrupa Birliği üye ülkelerinin hükümet ve devlet başkanları, geçen yıl Mart ayında Litvanya'da yapılan Avrupa Konsey toplantısında AB'nin gelecek 10 yılda dünyadaki en rekabetçi ve en dinamik bilgi tabanlı ekonomisi haline gelme hedefini koymuşlar ve e-Avrupa Eylem Planı'na dönüştürmüşlerdir. Aday ülkelerin de aynı stratejiyi benimseyerek e-Avrupa+ adıyla bu eylem planının bir parçası olmasını öngörmüşlerdir. Avrupa Birliği çerçevesinde başlatılan e-Europe+ girişimine, Haziran ayında yapılan Göteborg Devlet ve Hükümet Başkanları zirvesinde Avrupa Birliği'ne aday ülkelerin dahil edilmesi kararlaştırılmış ve ülkemiz bu girişime katılacağını resmen bildirmiştir. E-Avrupa eylem planının başlıca amaçları bilgi toplumu temel yapı taşlarını oluşturmak, daha ucuz daha kolay, daha güvenli internet ve iletişim ağı kurulmasını sağlama, insan kaynağına yatırım ve internet kullanımının canlandırılması ile e-Ticaret, e-Devlet, e-Sağlık, e-Çevre gibi konulardır.

Bu çerçevede yapılacak çalışmanın, öncelikle 2003 yılına kadar tüm okulların internete bağlanması ve eğitim, ucuz ve kolay internete ulaşım, e-Çevre, e-Sağlık konuları olmak üzere 56 alt bileşen ele alınması gerekmiştir. Çok geniş bir hedef kitlesi olması nedeniyle bilimsel ve teknik araştırma gerektiren bu proje koordinasyon gerektiren bir proje özelliği taşıdığından Başbakanlık koordinasyonunda 13 alt çalışma grubu kurulmuş olup, yaklaşık 9 aydır çalışmalarını sürdürmektedir. Söz konusu komisyonlarda kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör ve üniversite temsilcilerinden oluşan 360 kişilik bir ekip katkı sağlamış ve bu konudaki ilerleme raporu AB 'ye gönderilmiştir.

Yapılan çalışmalarda, elektronik imza yasa tasarısı ile kişisel verilerin korunması, Ulusal Bilgi Güvenliği Teşkilatı ve Görevleri hakkında kanun tasarılarını hazırlamış bulunmaktayız. Bu arada kamu kurumlarından mevcut durumun tespiti ile ilgili sürekli brifingler alınmış, sonuç olarak e- Dışişleri, e-Gümrük, elektronik imza yasa tasarısı çıktığı takdirde tamamlandığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca mahalli idarelerinin TODAİ ile yürüttüğü bir proje çerçevesinde tüm valilik ve belediye başkanlıklarının internete bağlı bir pc'ye kavuşturularak interaktif bir programla bilgi tabanı oluşturulması sürdürülmektedir. Yalova ile deprem nedeni ile olan bilgisayar altyapısından da yararlanılarak pilot bölge ilan edilmiş ve bu konuda belediye başkanlığınca başlatılan uygulamanın e-Yalova'ya dönüşmesi için proje hazırlanmış, kaynak temini aşamasına gelinmiştir. Yalova'nın bir yazılım merkezi olarak geliştirilmesi düşünülmektedir.

Bizi sevindiren konu, Dışişleri Bakanlığından aldığımız yazıda e-Avrupa+ eylem planı çerçevesinde AB'nin hazırladığı e-Europe 2003 ilerleme raporuna, size sunulmuş olan bu kitapta yer alan bilgilerden yararlandığının bildirilmiş olmasıdır. Bu raporu incelediğimizde, Türkiye'de internetin özelleştirmeden sonra ucuzlayacağı, kurulan çalışma gruplarından bahsedilerek Başbakanlığın koordinasyonunda bilgi toplumu oluşturmaya yönelik çoğulcu katılım sağlandığı ve tüm kamu kurumlarının web sitelerini açtığı, gizlilik derecesi taşımayan bilgilere buradan ulaşılabilirdiği yer almıştır. Bundan sonra yapılacak çalışmalar yukarıdaki hedeflerin yanı sıra e-Türkiye dönüşümü için bir master plan hazırlama çerçevesinde yürütülecektir.

Bugüne kadar bu proje için emek veren tüm çalışanlara teşekkür ve başarı dilekleriyle saygılar sunarım.

Dr. Füsün KOROĞLU
Başbakanlık Müsteşarı

Sunuş

YARININ TÜRKİYESİ e-TÜRKİYE

Türkiye Bilişim Derneği, kamu yararına bir dernek olup, Bilişim Sektörünün sorumlu ve en dinamik Sivil Toplum örgütü olarak çalışmalarını artan bir ivmeyle başarılı bir şekilde sürdürmektedir. Gerek sektör içindeki eşgüdümün sağlanması gerekse bilişim toplumu olma yolundaki bilincin ülke genelinde oluşmasına ve ulusal bilişim politikalarının belirlenmesine olan duyarlılığını 30 yılı aşkın bir süredir sektörde çeşitli etkinliklerle yürütmektedir. Bundan sonra da çalışmalarını ve etkinliklerini tümüyle kamu yararına düzenleyerek ve gerçekleştirerek katkılarını vermeye devam edecektir.

TBD, e-Avrupa+ girişimini çok önemsemekte ve bunun yaşama geçirilmesi için kamu sektörü, özel sektör, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları olarak hep birlikte bir seferberlik ruhu ile ve eşgüdüm içinde hareket edilmesi gerektiğini her seferinde vurgulamıştır. Bu düşünceyle e-Avrupa+ girişimi ve onun Türkiye türevi olarak değerlendirilen e-Türkiye çalışmalarına önemli katkılar sağlamıştır.

Toplumsal bir itici güç olarak bilişim teknolojilerinin bilişim toplumu olma yolunda etkin ve verimli kullanılması TBD'nin en önemli hedeflerinden biridir. Kamu, özel sektör, üniversiteler ve bilişim sivil toplum örgütlerinin yoğun çalışmalarıyla üretilen ve Türkiye Bilişim Derneği koordinasyonunda derlenen e-Türkiye Girişimi Eylem Planı'nın Bilişim toplumu olma yolunda yapılacak çalışmalara ışık tutacağını ve bu alanda yol gösterici bir doküman olarak kullanılacağına olan inancımı sizlerle paylaşarak çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Rahmi AKTEPE
Türkiye Bilişim Derneği Başkanı

İÇİNDEKİLER

Kısaltmalar	6
e-Türkiye Amaç ve Hedefleri	9
Bilgi Toplumunun Temel Yapı Taşlarının Oluşturulması.....	11
Teknik Alt Yapı.....	11
Hukuki Alt Yapı	13
Özel Projeler	16
Bilişim Standartları	18
İnsan Kaynağına Yatırım	21
Eğitim ve İnsan Kaynakları.....	21
İnternet Kullanımının Yaygınlaştırılması.....	24
e-Ticaret	24
1- Güvenli Ağlar, Akıllı Kartlar ve İdari Alt Yapı (PKI).....	25
2- Kobi'ler ve Diğer İşletmeler	26
3- Tüketici Sorunları	27
4- Dış Ticarete e-Belge	27
5- Finans ve e-Ödeme Sistemleri	28
6- Vergi-Muhasebe	29
7- Kamuda e-Ticaret ve Hizmetler	29
8- e-Tarım	30
e-Devlet	31
e-Sağlık.....	32
e-Arşiv ve e-Kütüphane	33
Akıllı Ulaşım Hizmetleri	35
e-Çevre	36
Sonuç ve Öneriler	37
EKLER	40
Tanımlar.....	41
Tablolar.....	43

Kısaltmalar

AB	: Avrupa Birliği
ABGS	: Avrupa Birliği Genel Sekreterliği
BEM	: Bilgiye Erişim Merkezi
BT	: Bilişim Teknolojisi
BTYK	: Başbakanlık Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu
G	: e-Türkiye alışma Grupları
DAGM	: Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü
DİE	: Devlet İstatistik Enstitüsü
DPT	: Devlet Planlama Teşkilatı
DTM	: Dış Ticaret Msteşarliği
ECDL	: Avrupa Bilgisayar Okur Yazarlığı Yetkinlik Belgesi (European Computer Driving Licence)
EEA	: Avrupa evre Ajansı (European Environment Agency)
EIONET	: Avrupa Gözlem Ağı (European Environment Information and Observation NETWORK)
EN	: Avrupa Standardı (European Norm)
ETİK	: e-Ticaret Kurulu (eski adı ETKK)
ETKK	: e-Ticaret Koordinasyon Kurulu (yeni adı ETİK)
IEC	: Uluslar arası Elektroteknik Komisyonu (International Electrotechnical Commission)
İGEME	: İhracatı Geliştirme Etüt Merkezi

İMKB	: İstanbul Menkul Kıymetler Borsası
ISO	: Uluslar arası Standardizasyon Kuruluşu (International Organization for Standardization)
İSS	: İnternet Servis Sağlayıcıları
IST	: Bilgi Toplumu Teknolojileri (Information Society Technology)
KAMUNET	: Kamu Bilişim Ağı
KOSGEB	: Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
KÜGEM	: Küçük İşletmeler Geliştirme Merkez Müdürlüğü
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
MERNİS	: Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi
PKI	: Açık Anahtar Altyapısı (Public Key Infrastructure)
SEM	: Sürekli Eğitim Modeli (Kamu)
SPK	: Sermaye Piyasası Kurulu
STB	: Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
STK	: Sivil Toplum Kuruluşları
TBD	: Türkiye Bilişim Derneği
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TBV	: Türkiye Bilişim Vakfı
TK	: Telekomünikasyon Kurumu
TÖ	: Tüketici Örgütleri

TSE	: Türk Standardları Enstitüsü
TTAŞ	: Türk Telekom A.Ş
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu
TÜRKAK	: Türkiye Akreditasyon Kurumu
TÜSİAD	: Türkiye Sanayici ve İş Adamları Derneği
UÇVT	: Ulusal Çevre Veri Tabanı Projesi
UEKAE	: Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü
YÖK	: Yüksek Öğretim Kurulu

e-Türkiye Amaç ve Hedefleri

Ülkemizde bilgi toplumuna geçiş yapı taşlarının oluşumunun hızlandırılması, daha ucuz, hızlı ve güvenli internet erişimi, insan kaynağına yatırım ve internet kullanımının yaygınlaştırılması hedeflerine ulaşabilmek için, e-Eğitim, e-Devlet, e-Ticaret, e-Çevre, e-Sağlık ve benzeri konular olmak üzere birçok alt bileşende ele alınan e-Türkiye Girişimi Eylem Planı Türkiye'nin bilgi toplumu çalışmaları için taban oluşturacak ve yol gösterecektir.

Bilgi toplumunun temel yapı taşlarının oluşturulması

Hukuki Alt Yapı

- Mevcut kanun tasarı ve tasarı taslaklarının yasalaşması sürecinin takip edilmesi
- İlgili konularda mevzuat çalışması yapılması

Özel Projeler

- Teknolojik açıdan dünya ölçeğinde yarışabilecek yerli ürün ve destek koşullarının hazırlanması
- İleri teknoloji merkezlerinin oluşturulması

Bilişim Standardları

- Bilgi toplumuna geçiş sürecinde bilişim ile ilgili standardların belirlenmesi ve uygulamaya konulmasının sağlanması

İnsan kaynağına yatırım

Eğitim ve İnsan Kaynakları

- Ülkenin sayısal çağa hazırlanması
- Bilgi tabanlı ekonomide iş gücü oluşturulması
- Bilgi tabanlı ekonomiye herkesin katılımının sağlanması

İnternet kullanımının yaygınlaştırılması

e-Ticaret

- Güvenli e-Ticaret ortamının oluşturulması
- KOBİ'lerde e-Ticaretin canlandırılması
- e-Ticarette tüketici haklarının korunması
- Ticari işlemlerde kullanılan bilgi ve belgelerin elektronik ortamda değişimi
- Ticari işlemlerde çevrimiçi (on-line) ödeme ve dış ticaret finans ağlarının oluşturulması
- e-Ticaret işlemlerinin muhasebeleştirilmesi
- Kamuda e-Ticaret ve hizmetlerin elektronik ortamda yürütülmesi

- Sanal ürün borsalarının kurulması

e-Devlet

- Vatandaşa kaliteli, güvenli, etkin ve kesintisiz hizmet sunulması

e-Sağlık

- Ulusal sağlık ağı oluşturulması ve sağlıkla ilgili hizmetlerin elektronik ortamda verilmesinin sağlanması

e-Arşiv ve e-Kütüphane

- Arşiv ve kütüphane hizmetlerini elektronik ortamda yürütülmesi ve resmi yazışmalarda standartların oluşturulması

Akıllı Ulaşım Hizmetleri

- Elektronik teknolojisinden yararlanarak ulaşım sistemlerinde performansın ve kaynak kullanımında etkinliğin artırılması

e-Çevre

- Ulusal bazda, uluslar arası standartlara uyumlu e-Çevre sisteminin kurulması

Bilgi Toplumunun Temel Yapı Taşlarının Oluşturulması

Teknik Alt Yapı

a) Gerekçe

Özellikle telekomünikasyon alanındaki teknolojik gelişmeler, daha önce sözü dahi edilmeyen çok sayıda yeni hizmetin üretilmesine ve insanlığın hizmetine sunulmasına olanak sağlamıştır. Teknolojik gelişmeler sayesinde üretilen hizmetler daha geniş kitlelere ulaşmakta ve böylece maliyeti de düşmektedir. Günümüzde artık ülkelerin veya firmaların geleceği; bilginin nasıl, ne şekilde ve ne kadar iletişim sistemleri aracılığıyla paylaşılıp işlendiğiyle doğrudan bağlantılıdır. Gelişmiş bir iletişim altyapısı, bilgiye hızlı erişim ile birlikte bilginin paylaşımı ve işlenmesini daha verimli kılacaktır.

Altyapının gelişmişliğinin doğrudan etkileyeceği sektörlerden bazıları eğitim, İnternet Servis Sağlayıcılığı (İSS), sigortacılık ve bankacılıktır. Gelişmiş ülkelerde sigortacılık, bankacılık ve buna benzer hizmet sektöründe çalışanlar evlerindeki bilgisayarlarından pek çok işi gerçekleştirebilmektedir. Eğitim alanında da internet üzerinden yapılan eğitim ile yer ve mekan gibi sorunlar ortadan kaldırılmış olacaktır. Bu durum, kişisel verimlilik artışının yanı sıra ulaşım süresinin ve ulaşım araçlarına duyulan ihtiyacın ortadan kalkması ile dolaylı bir tasarruf da sağlamaktadır. Büyük ve kalabalık şehirlerde nüfus yığılması sorunuyla uğraşan ülkeler bu sayede kırsal alanlarda da yeni iş imkanları yaratabilecektir.

Bugün gelişmiş ülkelerde bilgiye ulaşmanın en kolay yollarından biri internet teknolojisi ile sağlanmaktadır. Bu teknoloji herkese bir kaç tuş ile dünyanın en büyük kütüphanelerine ulaşma imkanı vermekle birlikte dünyanın diğer ucundaki ihtiyaç duyulan her türlü bilgiye erişimi mümkün kılmaktadır. Türkiye'nin de bu imkanı isteyen herkese sunması gerekmektedir. Çünkü ülkenin kalkınması bilgiye erişimin hızlı kılınması ve kültürel yaşamdan pay alınabilmesine bağlıdır. Bunun yolu da ülkenin ulaşılması en zor köşelerine kadar uzanan bir iletişim altyapısının kurulmasıdır.

Günümüzde iletişim altyapısı üzerinden son kullanıcıya hızlı ve kesintisiz internet, veri iletimi, ses ve video gibi çoklu ortam adı verilen hizmetler ulaştırılırken, altyapıdaki darboğazın tespit edilmesi ve aşılması amacıyla bir kısım yeni teknolojiler geliştirilmekte ve kullanılmaktadır. Özellikle iş dünyasında hızlı ve kesintisiz internet erişime sahip olmak artık zorunluluk arz etmektedir. Toplumun bütün kesimlerinde internet üzerinden bilgiye daha hızlı ve güvenli bir şekilde ulaşabilmek ve çoklu ortam hizmetlerinden uygun fiyatlarla yararlanmak, bilgi çağının gereklerinden biri olmuştur. Günümüz bilgi çağında bilgi toplumu olabilmek, ucuz, kolay erişilir internet ve gelişmiş bir iletişim altyapısına sahip olmak ile mümkündür.

b) Kapsam

Türkiye'deki tüm kamu ve özel sektörü, eğitim kurumlarını, sivil toplum kuruluşlarını, gerçek ve tüzel kişileri ve internetten hizmet sunan ve alan kitleyi kapsamaktadır.

c) Amaç ve Hedefler

Ülke genelinde en uç noktalara kadar yaygın, talebi ve ileriye yönelik ihtiyacı karşılayacak kapasitede bir altyapının oluşturulması hedeflenmiştir.

1. Kolay erişilebilir, daha ucuz, daha hızlı ve daha güvenli internet olanağının sağlanması

YAPILACAK İŞLEMLER

1. İnternet altyapısını ülke genelinde en uç noktalara kadar yaymak,
2. İnternet erişim çeşitliliğinin arttırılması: "Gelişen teknolojiye paralel olarak dar ve geniş band internet erişim çeşitliliğini arttırmak (dial-up, xDSL, ISDN, KabloTV üzerinden internet, wireless, uydu vb.)",
3. İnternet hizmetleri sunumunda rekabeti arttırmak,
4. İnternet omurgasının kapasitesini arttırmak.

(Ek Tablo: 1)

Hukuki Alt Yapı

a) Gerekçe

Bilginin üretilmesi, işlenmesi, depolanması ve iletilmesinde yaşanan gelişmeler; geleneksel ekonomik, toplumsal, siyasal ve idari yapıları değiştirmekte, bilişim çağı olarak da adlandırılan bu değişim-dönüşüm süreci uygulana gelen hukuk kurallarını zorlamakta, bilgi toplumundaki ilişkileri düzenleyecek olan yeni ve köklü değişiklikleri içeren yasal düzenlemelerin yapılmasını ve varolanların gözden geçirilmesine ihtiyaç göstermektedir.

e-Türkiye hukuki alt yapı çalışmalarının amacı; işte bu değişim-dönüşüm sürecini başlatacak hukuki altyapının kurulması için ihtiyaç duyulan yasa tasarı taslakları ile daha alt düzenlemeleri hazırlamak veya hazırlanmasına yardımcı olmak ve yetkili makamlara sunmaktır.

Yapılacak bu çalışmaların yasallaşması ile maliyetlerin düşürülmesi ve verimliliğin artırılması, zamandan tasarruf sağlanması, vatandaş memnuniyetinin sağlanması, hayat kalitesinin yükseltilmesi, ekonomik gelişmenin desteklenmesi, bireysel katılımın sağlanması, vatandaşla devlet arasında güvenin artırılması, vatandaşın kamuyla olan işlerinin kısa sürede sonuçlandırılması, kamuda şeffaflığın artırılması gibi getiriler sağlanacaktır.

b) Kapsam

Türkiye'deki tüm kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör ve sivil toplum kurumlarını ve gerçek ve tüzel kişilerini kapsamaktadır.

c) Amaç ve Hedefler

e-Türkiye'nin hayata geçirilmesi, devlet hizmetlerinin elektronik ortamda sunulması ancak internet tabanlı bilgi ve iletişim ortamının yarattığı sorunlara yanıt verebilen bir yasal yapılanmayla mümkün olabilir.

Hukuki Alt Yapı Çalışma Grubu da, e-Avrupa+ çerçevesindeki ilgili yasalara uygunluğu sağlamak için yasa değişikliklerini hazırlamak, ilgili kuruluşlar nezdinde koordinasyon yapmak, makro düzeyde mevzuat değişikliklerini takip etmek, elektronik fatura, elektronik veri, elektronik sözleşme, elektronik belge, elektronik imza, sertifika hizmet sağlayıcıları, test ve onaylama ofisleri ile ilgili esaslar ile bunları denetlemekle görevli kurumun görev ve yetkileri, e-mail, kişisel verilerin korunması, ulusal bilgi güvenliği, küçüklerin korunması, fikri haklar ve telif hakları, bilişim suçları, tüketicinin korunması, ulusal ve uluslar arası normlara uygunluğunun hukuki alt yapısını hazırlamak amacıyla oluşturulmuştur.

Yapılacak temel düzenlemelerin yanında, mevcut düzenlemelerde de getirilecek değişikliklerle bu amaç gerçekleştirilecektir.

1. Mevcut kanun tasarı ve tasarı taslaklarının yasalaşması sürecinin takip edilmesi

YAPILACAK İŞLEMLER

1. Kişisel verilerin korunması ve gizliliğinin sağlanması için gerekli yasa çalışmasını yapmak, "Kişisel Verilerin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı",
2. Elektronik imzaya hukuksal geçerlilik sağlanması, elektronik kayıtlara ispat gücü verilmesi, gerekli onay makamının oluşturulması için gerekli yasa çalışmasını yapmak, "Elektronik İmza ve Elektronik Veri Kanun Tasarısı Taslağı",
3. Yurttaşların kamuya ait bilgilere erişim hakkının ve ulusal güvenlikle hassas bilgilerin uluslar arası standartlarda ve çağdaş dünyanın gereklerine uygun olarak sınıflandırılmasının ve korunması için gerekli yasa çalışmasını yapmak, "Ulusal Bilgi Güvenliği Kanun Tasarısı Taslağı",
4. Elektronik ortamda yapılan mal ve hizmet alımlarında tüketicilerin korunması için gerekli yasa çalışmasını yapmak, "4077 Sayılı Tüketicilerin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı",
5. Bilişim ve bilişim teknolojileri alanına özgü suç ve cezaların belirlenmesi için gerekli yasa çalışmasını yapmak, "Türk Ceza Kanunu Değişiklik Tasarı Taslağı" çalışmalarının yasalaşma sürecinin takip etmek.

(Ek Tablo : 2)

2. İlgili konularda mevzuat çalışması yapılması

YAPILACAK İŞLEMLER

1. Elektronik ortamdaki sözleşmelerin tanımlanması için çalışmalar yapmak, "Borçlar Kanunu Değişiklik Tasarı Taslağı"
2. Elektronik ortamda fikrî hakların korunması için gerekli yasa çalışması yapmak, "Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu Değişiklik Tasarısı Taslağı"
3. İnternet servis sağlayıcılarının görev, yetki ve sorumlulukları ile denetimlerinin nasıl yapılacağına ilişkin "Yasa Tasarısı Taslağı" çalışmalarını yapmak,
4. Elektronik veri ve elektronik imza ile ilgili kanun yürürlüğe girinceye kadar elektronik yazışmalara hukuki geçerlilik kazandırılması için gerekli mevzuat çalışması yapmak, "Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü'nün 17.02.1994 tarih ve 3036 sayılı Resmi Yazışma Kurallarını Belirleyen Esaslar Genelgesinde değişiklik ve Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelikte değişiklik"

5. e-Türkiye'nin gerçekleştirilmesi sürecinde diğer çalışma grupları, kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarından gelecek hukuki düzenleme ihtiyaçları konusunda talepleri ve önerileri değerlendirmek ve gerekli hukuki düzenleme taslağı çalışmalarını yapmak.

(Ek Tablo : 3)

Özel Projeler

a) Gerekçe

e-Türkiye özel projeler çalışmalarının amacı: teknolojik açıdan dünya ölçeğinde yarışabilecek yerli ürün ve destek koşullarını hazırlamak, ileri teknoloji merkezleri oluşturmaktır.

Konu iki farklı boyutta incelenmektedir. Birinci boyutta e-Türkiye Projesi kapsamında, e-Avrupa'dan farklı olarak, Türkiye'nin ihtiyaçlarına yönelik temel eylemlerin gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir. İkinci boyutta ise e-Avrupa+ kapsamında ortaya konmuş amaçlara ulaşmak için gerekli eylemlerin gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

b) Kapsam

Tüm kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum örgütleri, özel sektör; bilişim, telekom, finans sektörü gibi alanlarda faaliyet gösteren tüm özel sektör kuruluşları, bireysel girişimciler ve üreticiler, ilgili araştırma kurumları ve üniversiteleri kapsamaktadır.

c) Amaç ve Hedefler:

- 1. Teknolojik açıdan dünya ölçeğinde yarışabilecek yerli ürün ve destek koşullarının hazırlanması,**
- 2. İleri teknoloji merkezlerinin oluşturulması**

a. Birinci Boyut: e-Türkiye

Bilişim'de Yenilikçilik ve Girişimcilik

e-Türkiye eylem planı ana hatları itibariyle, bilgisayar ağları üzerinden/elektronik ortamda verilen hizmetlerin ülke çapında ve bütün ekonomik ve toplumsal faaliyet alanları itibariyle genişletilmesi ve geliştirilmesini hedef almaktadır. Bu hedef doğrultusunda gerçekleştirilecek altyapı yatırımları, eğitimler ve hizmet üretimleri gibi süreçler kadar, bu süreçlerde yaratılacak net katma değerdeki payımızın artırılması da önemlidir.

YAPILACAK İŞLEMLER

- 1.** Bilişim alanında uluslar arası başarı örnekleri ve çeşitli uygulamaları (Hindistan, İrlanda, İsrail, gibi..) incelemek,
- 2.** Türkiye'nin mevcut durumunu incelemek,
- 3.** Bilişim için stratejiler geliştirmek,
- 4.** Eylem Planı ve öneriler geliştirmek.

b. İkinci Boyut: e-Türkiye/e-Avrupa+

e-Türkiye Eylem Planı Çerçevesinde Tanımlanan İşler

YAPILACAK İŞLEMLER

5. Avrupa'daki pilot uygulama yolu ile IPv6'ya geçmek,
6. Güvenli elektronik işlemlerin olanaklı hale gelmesi için uygun akıllı kart çözümlerini bulmak,
7. Akıllı kartların yaygınlaşması için ortak bir strateji geliştirmek ve uygulamak,
8. Etkin tak-çalıştır için açık kaynak kodlu yazılım güvenliği ortamının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasını desteklemek.

(Ek Tablo : 4)

Bilişim Standardları

a) Gerekçe

Uluslararası Standardizasyon Kuruluşu (ISO) tarafından yapılan tariflere göre; standard, imalatta, anlayışta, ölçme ve deneyde bir örnekliktir. Standardizasyon ise, belirli bir faaliyetle ilgili olarak ekonomik fayda sağlamak üzere bütün ilgili tarafların yardım ve işbirliği ile belirli kurallar koyma ve bu kuralları uygulama işlemidir. Standardizasyon işlemi ile öncelikli olarak can ve mal güvenliği hedeflenirken, aynı zamanda kalitenin alt sınırı tespit edilmek suretiyle belirlenen düzeyin altında mal ve hizmet üretimine müsaade edilmemektedir. Standardlar, maliyetin azaltılması ve geniş bir ürün seçimi yapılabilmesi açısından gereklidir.

e-Türkiye uygulamalarına giden yolda en önemli unsurlardan bir tanesi de kamu kurum ve kuruluşlarının geliştirdiği projelerde standartlara uygunluğun sağlanmasıdır. Özellikle kamu uygulamalarında bilgilerin varlığı, formatı, kullanım sıklığı, kullanılan veritabanı uygulamalarının ve arayüzlerin envanteri gibi verilerin tespiti büyük önem arz etmektedir. Bilişim Teknolojileri alanında standardizasyonun oluşturulması, benzer çalışmalarda yapılacak mükerrer yatırımların engellenmesini sağlayacağı gibi, insan gücü kaynaklarının efektif kullanımını da beraberinde getirecektir.

Bilindiği gibi ülkemizde çok sayıda e-kurum/e-devlet projesi yürütülmekte ve bu projeleri yürüten kurum ve kuruluşlar kendilerine yönelik verileri ve bilgileri oluşturarak bir sistem kurdukları halde, ortak bilgilerin kullanımı ve bilgi değişimi standartları gözönüne alınmadığından aynı bilgiler farklı kuruluşlarda mükerrer olarak bulunmaktadır.

Buna ilaveten, kamuda geliştirilen yazılımlarda genellikle yazılım standartlarına uyulmadığından bilgi değişiminin yanısıra yazılım maliyetlerinde de büyük oranda artışlara sebep olmaktadır.

Kamu kurum ve kuruluşlarında standartlara uygun yazılım geliştirilmesi, E-Türkiye oluşumu sürecinin en önemli yapı taşlarından biridir. Bilgi teknolojileri, yazılım kalite güvencesi, veri güvenliği, akıllı kartlar ve açık sistem standartları konularında uluslararası düzeyde kabul görmüş ve uygulanmakta birçok standard bulunmaktadır. E-Türkiye çalışmaları çerçevesinde öncelikle Türk Standardı olarak uyarlanması ve bir an önce uygulamaya konulması gereken standard konuları; akıllı kartlar, güvenli ağlar, bilgi değişimi, yazılım ve yazılım kalite güvencesi, haberleşme ve güvenlidir.

Enformasyon ve üretim teknolojilerindeki gelişme ile birlikte hızlı bir küreselleşme sürecinin yaşandığı günümüzde standartlar, uluslararası ticaretin ortak dili haline gelmiştir. Teknolojideki hızlı gelişmeler, standartların önemini daha da arttırmaktadır. Standartlar, teknolojik gelişmelerin her aşamasında, bir diğer aşama için zemin hazırlar.

Uluslararası alanda temel Enformasyon Teknolojisi (IT) standartları genel olarak, Uluslararası Standardizasyon Kuruluşu (ISO), Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) ve Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü (ETSI) tarafından hazırlanmaktadır. Bunun yanı sıra Uluslararası Telefon Telgraf Danışma Komitesi (CCITT- Consultant Committee on International Telephone and Telegram) ve Elektrik ve Elektronik Mühendisleri Enstitüsü (IEEE- Institute of Electrical and Electronics Engineers) gibi organizasyonlar da iletişim ve yazılım konularında standard hazırlayan çok önemli kuruluşlardır. Türkiye’de ise Enformasyon Teknolojisi standartları Türk Standartları Enstitüsü tarafından hazırlanmaktadır.

Ayrıca, Açık Sistem Mimarileri (OSI- Open Systems Interconnection), 1983 yılından beri, ISO’nun uluslararası standardizasyon çalışmalarında önemli bir yer tutmakta olup, bu konuda bir çok önemli standard hazırlanmıştır.

Yazılımda standardizasyonun oluşması ile veri transferindeki engeller ortadan kaldırılmış, elektronik dokümanların muhafaza ve kullanımına kolaylık gelmiştir. Ancak bu standartların Kamu ve özel sektör tarafından kullanımının yaygınlaştırılması için Türk Standardı haline getirilip tanıtımının sağlanması gerekmektedir. Ağ güvenliği alanında ise, standartlar, OSI (Open Systems Interconnection) güvenlik düzenlemelerini ve iletişimin güvenli yapılabilmesi için kullanılacak güvenlik yapısı elementlerini belirler.

Sonuç olarak, özellikle kamu kurum ve kuruluşlarında kalite güvence sistemlerinin kurulması için ödenek ayrılarak, çalışmalardaki işgücü ve zaman kaybının ortadan kaldırılması ve personel verimliliğinin artırılması sağlanabilir. Bu durum bütün çalışmaların dokümante edilmesini de beraberinde getireceğinden, iş devamlılığı sağlanacak ve uzman personelin işten ayrılması durumunda sistem sürekliliğinde bir aksama olmayacaktır. Uluslararası ilişkilerde ise, entegrasyonun standartlardan geçtiği göz önüne alındığında, son yıllarda uluslararası standartlar (ISO, IEC vb.) ve özellikle AB ve Gümrük Birliği sürecinin bir gereği olan mevzuat uyumu çerçevesinde Avrupa Birliği standartları (EN) ile Topluluk Direktifleri ve Teknik Düzenlemelerin birebir tercümesine büyük önem verilmesi gerekliliği ve bu konuda Türkiye’nin uluslararası arenada konunun uzmanları tarafından temsil edilmesinin önemi tartışılmaz bir gerçektir.

b) Kapsam

Enformasyon Teknolojisi alanındaki her çeşit bölgesel ve uluslararası standartlardan adapte edilecek veya sentez standard olarak hazırlanacak tüm ulusal standartları kapsar.

c) Amaç Ve Hedefler

e-Türkiye uygulamalarına giden yolda en önemli unsurlardan bir tanesi de, kamu kurum ve kuruluşlarının geliştirdiği ve planladığı projelerde standartlara uygunluğun sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılmasıdır.

1. Bilgi toplumuna geçiş sürecinde bilişim ile ilgili standartların belirlenmesi ve uygulamaya konulmasının sağlanması

YAPILACAK İŞLEMLER

1. Hazır oldukları andan itibaren akıllı kartların uyumluluğu ve güvenliği ile ilgili standartları uygulamaya koymak,
2. Avrupa'da geliştirilen standartlar temelinde, özel ihtiyaçları olan kişilere kullanım kolaylığı ve birden fazla dili destekleme gibi özellikler de dahil olmak üzere, güvenli kart cihazlarının standartlara uygun ara yüzlerini geliştirmek,
3. Bilgi, bilginin değişimi ve erişimi standartlarının hazırlanması ve uygulanmasının sağlamak,
4. Yazılım kalitesi ve yazılım geliştirme süreci standartlarının hazırlanması ve uygulamaya koymak,
5. Erişilebilirlik İlkesiyle uyumluluğun sağlanması için konuyla ilgili yasaları ve standartları gözden geçirmek,
6. Kamu web sayfaları için Web Erişilebilirlik Girişimi (WAI)¹ kılavuzunu uygulamaya koymak.

(Ek Tablo : 5)

¹ WAI'nin çalışmaları ile ilgili detaylı bilgiye <http://www.w3.org/WAI/about.html> adresinden, kılavuz belge ise <http://www.w3.org/TR/1999/WAI-WEBCONTENT-19990324/full-checklist> adresinden erişilebilir.

İnsan Kaynağına Yatırım

Eğitim ve İnsan Kaynakları

a) Gerekçe

Avrupa Birliği'ne üye olma yolunda olan ülkemizde yurttaşlarımızın Avrupalılık kimliğini kazanabilmelerini sağlayacak en önemli araç eğitimidir ve bu nedenle bugün eğitime daha fazla yatırım yapılması bir zorunluluktur. Dünyada gelişen ve çeşitlenen bilgiye erişim araçlarının ve yöntemlerinin eğitime entegre edilmesi de kaçınılmaz bir gerekliliktir. Bu nedenle yeni eğitim modellerinin, yöntemlerinin denenmesi ve gelişmiş teknolojiyle uyumlu eğitim sistemlerinin yaratılmasına gerek duyulmaktadır.

Geleneksel örgün eğitim yaklaşımımızın değişmesinde en önemli rolü teknoloji oynamaktadır. Gelişen teknolojik yöntemler; öğrencilere dersleri diledikleri kadar tekrarlama fırsatı vererek kendi öğrenme hızlarında, ortamlarında hızlı ve etkin öğrenme olanakları sunmaktadır. Uzaktan eğitimin gelişmiş bir biçimi olarak düşünülebilecek "e-öğrenme" modeli, dünyada tercih edilen ve yatırım yapılan bir alan haline gelmekte ve hızla yaygınlaşmaktadır.

e-Türkiye'nin hayata geçirilmesi, yetişmiş insan gücü ihtiyacının karşılanması amacıyla, internet tabanlı bilgi ve iletişim ortamlarının kurulması, e-Kültürün yaygınlaştırılması, örgün, yaygın vb. eğitim planlamasının yapılması, güvenilir ölçme ve değerlendirme yöntemleriyle desteklenmesi ve kariyer planlaması yapılmasını sağlamaya yönelik eğitim alt yapısını oluşturarak sorunlara çözüm üretip; kamu çalışanlarına ve vatandaşlara gerekli eğitimlerin verilmesi gerekmektedir.

b) Kapsam

Türkiye'deki tüm kamu ve özel sektör eğitim kurumlarını, sivil toplum kuruluşlarını, gerçek ve tüzel kişileri kapsamaktadır.

c) Amaç ve Hedefler

1. Ülkenin sayısal çağa hazırlanması

YAPILACAK İŞLEMLER

1. Bütün okullarda, öğretmenler ve öğrencilerin internete ve çoklu ortam kaynaklarına uygun düzeyde erişimini sağlamak,

2. Öğretmenlere, öğrencilere, ebeveynlere ve toplumun diğer kesimlerine internet üzerinden destek hizmetleri, eğitimle ilgili kaynaklar ve e-öğrenim ortamlarını sağlamak. Bu girişimleri AB'nin öğrenim, eğitim, kültür ve IST programlarıyla desteklemek,
3. Öğretmenleri yetiştirmek, yenilikçi, pratik öğretim yöntemleri geliştirmek üzere yeni teknolojileri kullanmaya teşvik etmek. AB'nin öğrenim, eğitim ve IST programları aracılığıyla başarılı uygulama alışverişinde bulunmak ve araştırma girişimlerini koordine etmek,
4. Eğitim programlarını, Bilişim teknolojileri ile entegre edip, yeni eğitim yöntemlerini de dahil ederek yenilemek,
5. Öğrencilere ve vatandaşlara örgün eğitim süresince ve sonrasında bilgisayar okur yazarı olma şansını sağlama, AB'nin IST ve eğitim programları aracılığıyla pilot projeleri, başarılı uygulama alışverişini desteklemek ve araştırma çabalarını koordine etmek,
6. İnternet üzerinden verilen eğitimleri sertifikalandırmak.

(Ek Tablo : 6)

2. Bilgi tabanlı ekonomide iş gücü oluşturulması

YAPILACAK İŞLEMLER

1. İşgücüne yaşam boyu eğitim aracılığıyla sayısal okur yazarlık şansı vermek,
2. Bilgi teknolojisi eğitim mekanlarını ve kurslarını önemli ölçüde artırmak ve bu kurslarda (hem çalışma hayatı hem de eğitim kurumlarında) cinsiyet eşitliğini desteklemek,
3. Bilgi teknolojisi temel yetenekleri için bir Avrupa diplomasının yaygınlaşmasını teşvik etmek,
4. Sosyal taraflarla yapılan ve aday ülkeler tarafından desteklenen anlaşmalar yoluyla, mümkün olduğu durumlarda iş ortamında esneklikleri, ör. uzaktan çalışma ve yarı zamanlı çalışma, desteklemek,
5. Talep-yönlendirilmiş bilgi ve iletişim teknolojisi eğitimi ve üniversite mezunlarının yeniden yetiştirilmesi için, eğitim ve yetiştirme merkezleri ağını desteklemek,
6. Kamuya açık mekanlarda kamu internet erişim noktaları oluşturmak ve/veya topluluklarda eğitim ile e-çalışma olanaklarına erişim sağlayan çoklu ortam, çok amaçlı tele-merkezler kurmak,
7. Uzun süredir işsiz olanlara yeniden iş hayatına katılmalarına olanak sağlamak üzere, yeterli bilgi teknolojisi eğitimi sunmak.

(Ek Tablo : 7)

3. Bilgi tabanlı ekonomiye herkesin katılımının sağlanması**YAPILACAK İŞLEMLER**

1. Özellikle engellilerin istihdamı ve sosyal katılımını artırmak üzere, bilgi teknolojisi ürünlerinin erişilebilirliği amacıyla herkes için tasarım standartlarının kabulüne yönelik çalışmalar yapmak,
2. Herkes için tasarım konusunda örnek ulusal merkezler kurulmasını ve ağlarla bağlanmalarını sağlamak.

(Ek Tablo : 8)

İnternet Kullanımının Yaygınlaştırılması

e-Ticaret

a) Gerekçe

1998 yılından beri koordinasyon ağırlıklı yürütülen çalışmalar e-Türkiye kapsamında uygulama ağırlıklı olarak yeniden yapılandırılmıştır. Eski adıyla e-Ticaret Koordinasyon Kurulu (ETKK), yeni fonksiyonuna uygun biçimde e-Ticaret Kurulu (ETİK) olarak değiştirilmiş olup, bu alanda çalışmalar sürdürülmektedir.

Elektronik ticaret, ticari faaliyetleri internet vasıtasıyla ülke sınırlarının dışına taşıdığından, ticarete ilişkin milli politika ve uygulamaların uluslar arası politika ve uygulamalarla uyumlaştırılması gerekmektedir. Çalışmalar, Avrupa Birliği'nin "e-Avrupa+" girişiminde yer alan eylemlere de cevap verecek şekilde yeniden düzenlenmiştir. Bu kapsamda, e-Ticaret Hukuk Grubuna ilaveten, tüketici sorunları, KOBİ'ler, güvenlik, e-Belge, vergi, finans, kamuda e-Ticaret ve tarım konularında olmak üzere sekiz adet uygulama grubu oluşturulmuştur.

Sözkonusu gruplar ;

1. Güvenli Ağlar ve Akıllı Kartlar-İdari Alt Yapı (TÜBİTAK-UEKAE),
2. KOBİ'ler ve Diğer İşletmeler (KOSGEB),
3. Tüketici Sorunları (Sanayi ve Ticaret Bakanlığı),
4. Dış Ticarete e-Belge (Gümrük Müsteşarlığı),
5. Vergi-Muhasebe (Maliye Bakanlığı),
6. Finans ve e-Ödeme Sistemleri (T.C. Merkez Bankası)
7. Kamuda e-Ticaret ve Hizmetler (DPT)
8. e-Tarım (Tarım ve Köyüşleri Bakanlığı),

olmak üzere çalışmalarını sürdürmektedir.

e-Ticaret Uygulama Grupları, e-Türkiye ve e-Avrupa+ çalışmalarını esas alarak, kendi alanlarında uygulamaların oluşturulması ve yaygınlaştırılmasını hedeflemektedir. Uygulamaların yaygınlaştırılması için örnek uygulamaların başlatılması planlanmaktadır. Bu amaçla halen faal olan e-Ticaret Uygulama Gruplarının birer ağa (network) dönüştürülmesi büyük önem taşımaktadır. Uygulama gruplarında yakalanan sinerjinin kalıcı işbirliği platformunda entegre edilmesi amacıyla bu ağların tek pencere yaklaşımı (single window approach) çerçevesinde, önce bir Dış Ticaret Mükemmeliyet Ağına dönüştürülmesi hedeflenmektedir. e-Devlet çalışmalarında gerçekleşmesi beklenen çalışmaların hayata geçirilmesini müteakiben bu ağın ticaret ağına dönüşmesi beklenilmektedir.

Diğer taraftan, "Elektronik Veri, Elektronik Sözleşme ve Elektronik İmza Kanunu Tasarısı Taslağı" 17 Nisan 2002 tarihinde Başbakanlığa sunulmuştur.

e-Ticaret çalışmaları ve ilgili raporlar internette www.e-ticaret.gov.tr web sayfasında hizmete sunulmaktadır.

b) Kapsam

Ülkemizde ticaretle ilgili tüm kurum/kuruluşları kapsamaktadır.

c) Amaç ve Hedefler

Kalıcı entegrasyon ve tek pencere yaklaşımı çerçevesinde, e-Ticaret Uygulama Gruplarının kendi alanlarında ağa dönüştürülerek Mükemmeliyet Ağının (Networks of Excellence) kurulması;

- 1. Güvenli e-Ticaret ortamının oluşturulması**
- 2. KOBİ'lerde e-Ticaretin canlandırılması**
- 3. e-Ticarete tüketici haklarının korunması**
- 4. Ticari işlemlerde kullanılan bilgi ve belgelerin elektronik ortama uyarlanması**
- 5. Ticari işlemlerde çevrimiçi (online) ödeme ve dış ticaret finans ağlarının oluşturulması**
- 6. e-Ticaret işlemlerinin muhasebeleştirilmesi**
- 7. Kamuda e-ticaret ve hizmetlerin elektronik ortamda yürütülmesi**
- 8. Sanal ürün borsalarının kurulması**

1- Güvenli Ağlar, Akıllı Kartlar ve İdari Alt Yapı (PKI)

a) Gerekçe

e-Ticaret uygulamalarının Türkiye'de gelişebilmesinin ana koşullarından birisi bilgi sistem güvenliğinin (IT Security) kurulmasıdır. e-Ticarete bilgi sistem güvenliği konusunda çalışmaları yürütmek üzere Güvenli Ağlar, Akıllı Kartlar ve İdari Altyapı Grubu oluşturulmuştur.

b) Kapsam

Türkiye'deki kamu kurum ve kuruluşları ile ticari şirketleri kapsamaktadır.

c) Amaç ve Hedefler

1. Güvenli e-Ticaret ortamının oluşturulması

YAPILACAK İŞLEMLER

1. Güvenli e-Ticaret konusunda rehber ve belge hazırlamak,
2. Akıllı kart, PKI ve güvenlik test standartlarının belirlenmesi ve uygulanmasına yönelik çalışmalar yapmak,
3. Güvenli e-Ticarete ilişkin pilot uygulamalar geliştirmek,
4. Sertifikasyon makamı belirleme ve PKI idari yapısı çalışmaları yapmak.

(Ek Tablo: 9)

2- Kobi'ler ve Diğer İşletmeler

a) Gerekçe

KOBİ'ler, ekonomik anlamda gelişmenin anahtar öğelerinin başında gelmektedir. Avrupa Birliği, e-Avrupa Eylem Planında KOBİ'lere özel önem atfetmiş, 2010 yılında Avrupa ekonomisinin dünya üzerindeki en rekabetçi ve dinamik ekonomi olmak hedefini kendisine rehber edinmiştir. Türkiye olarak bu hedefin içinde yer almak adına uygulamaya konulan e-Türkiye Eylem Planı, Türk KOBİ'lerine taşıdıkları ekonomik ve sosyal değerler itibarıyla öncelik vermektedir. Bu kapsamda KOBİ'lerin günümüz teknolojilerine, iş ve ticaret süreçlerine intibakı, e-Türkiye'nin ulaşmak istediği amaçlar arasında yer almaktadır.

b) Kapsam

Türkiye'de ticaret işlemlerinde rol alan tüm kurum/kuruluşları, işletmeleri ve KOBİ'leri kapsamaktadır.

c) Amaç ve Hedefler

2. KOBİ'lerde e-Ticaretin canlandırılması

YAPILACAK İŞLEMLER

1. "GoDigital" kapsamında KOBİ'lerde e-Ticaret/e-İş bilincini oluşturmak,
2. Ticari hizmetleri elektronik ortama taşımak, uluslar arası standartlara uygun yazılımların geliştirilmesini desteklemek,
3. e-İş/e-Ticaret konularında güncel, doğru ve yönlendirici bilgi sağlayacak, bir "İş Diyalogu Web Sitesi" oluşturmak.

(Ek Tablo: 10)

3- Tüketici Sorunları

a) Gerekçe

e-Ticaret, gerek işletmeler arası ticaret anlamında, gerekse tüketicilerle işletmeler arasında hızla artmaktadır. Ancak e-ticaret bağlamında hukuki alt yapı aynı hızda oluşturulamamıştır. Bu eksiklik e-ticaret uygulamalarında tüketici mağduriyetini beraberinde getirmiştir. e-Ticaretin gelişebilmesi için elektronik ortamda yapılan alışverişlerde tüketicinin etkin bir şekilde korunmasını sağlayacak hukuki, teknik ve idari alt yapının oluşturulması gerekmektedir.

b) Kapsam

Tüketicilerin elektronik ortamda yapacakları tüm tüketici işlemlerini kapsamaktadır.

c) Amaç ve Hedefler

3. e-Ticarete tüketici haklarının korunması

YAPILACAK İŞLEMLER

1. Elektronik ortamda yapılan alışverişlerde karşılaşılabilecek sorunlarla ilgili olarak tüketicileri bilgilendirilmek,
2. e-Ticarete tüketicinin korunmasına ilişkin hukuki düzenlemeleri yapmak,
3. e-Ticaret ortamı için nitelik kriterleri oluşturmak, yanıltıcı içeriğe ilişkin gerekli tedbir ve yaptırımları tespit etmek,
4. e-Ticarete tüketici güveninin artırılmasını sağlamak, elektronik ortamda yapılan alışverişlere ilişkin tüketici ihtilaf çözüm mekanizmaları geliştirmek.

(Ek Tablo : 11)

4- Dış Ticarete e-Belge

a) Gerekçe

Dış ticaret işlemlerinin elektronik ortamda yürütülmesi, ticarete etkinlik, kolaylık ve rekabetin sağlanması amaçlanmaktadır.

b) Kapsam

Türkiye’de dış ticaret işlemlerinde rol alan tüm kurum/kuruluşları kapsamaktadır.

c) Amaç ve Hedefler

4. Ticari işlemlerde kullanılan bilgi ve belgelerin elektronik ortama uyarlanması

YAPILACAK İŞLEMLER

1. Belge ve bilgilerin kurum/kuruluşlar arasında hızlı ve etkin dolaşımını sağlamak,
2. Elektronik ortamda yürütülen dış ticarete ilişkin işlemleri uyumlaştırmak,
3. Gerekli elektronik ortamın oluşturulması için ilgili kuruluşlarla ortak e-Belge örnek uygulamalarını yürütmek,
4. Dış Ticaret Mükemmeliyet Ağını kurmak için gerekli alt yapı ve işbirliği platformunu oluşturmak.

(Ek Tablo : 12)

5- Finans ve e-Ödeme Sistemleri

Amaç ve Hedefler

5. Ticari işlemlerde çevrimiçi (online) ödeme ve dış ticaret finans ağlarının oluşturulması

YAPILACAK İŞLEMLER

1. Finans ve ödeme ile ilgili kurum ve kuruluşların e-Ticaret uygulamalarını uyumlaştırmak,
2. Vergi ve ödemelerin gerçekleştirileceği e-Ödeme ağı ile dış ticaret işlerinde gerekli finansman ihtiyacını karşılamak üzere bankalar ve finans kuruluşları arasında kurulacak e-Finans ağının ortak ortamı için altyapı ve idari düzenlemeleri hazırlamak,
3. İnternet bankacılığı ve finans hizmetleri veren kuruluşlarda sunulan servislere ilişkin e-Finans hizmetler tablosunu oluşturmak ve güncellemek.

(Ek Tablo : 13)

6- Vergi-Muhasebe

a) Gerekçe

Teknolojinin sunduğu olanaklardan yararlanarak vergi mükelleflerine daha iyi hizmet sunulması amacıyla vergi idaresinin merkezi ve taşra teşkilatında, bilgi ve belgeye güvenli, kolay erişimin sağlanması; otomatik kayıt ve dijital arşiv sisteminin kurulması; kağıt kullanımının en aza indirildiği bir ofis ortamının oluşturulması büyük önem taşımaktadır.

b) Kapsam

Vergi mükellefleri ile kamu kurum/kuruluşlarını kapsamaktadır.

c) Amaç ve Hedefler

6. e-Ticaret işlemlerinin muhasebeleştirilmesi

YAPILACAK İŞLEMLER

1. Vergiyle ilgili çevrimiçi (on-line) belge-bilgi akışını amaçlayan uygulamaların uyumlaştırılmasını sağlamak,
2. e-Ticarette vergilendirme ilke ve kurallarını belirlemek,
3. e-Ticaret kayıtlarının muhasebeleştirilmesini sağlamak,
4. e-Ticaretin yaygınlaştırılması için destekleyici önlemlerin alınmasını sağlamak.

(Ek Tablo : 14)

7- Kamuda e-Ticaret ve Hizmetler

a) Gerekçe

e-Avrupa Eylem Planı çalışmaları kapsamında kurulan e-Devlet Çalışma Grubunun 15 Aralık 2000 tarihli toplantısında 25 temel kamu hizmeti belirlenmiş ve 12 Şubat 2001'de 20 temel hizmetin önerilmesine karar verilmiştir. 12'si vatandaşlara (bireylere), 8'i ise iş çevrelerine (özel sektöre) yönelik olarak listelenmiştir. Söz konusu listeye, e-Avrupa'nın ölçütleri için üye ülkelerden bu hizmetlerin kullanımına ilişkin veriyi oluşturmaları istenmiştir.

Bu çerçevede hedef; AB tarafından belirlenen temel kamu hizmetleri kapsamında ülkemizde yapılan çalışmaların geliştirilmesi ya da henüz üzerinde çalışmaya başlanmamış olan hizmetlerin elektronik ortamda sunuma hazır hale getirilmesi amacıyla gerekli çalışmaların planlanması ve yürütülmesidir. Bu amaçla e-Ticaret

Çalışma Grubu bünyesinde kurulan uygulama grubu aşağıdaki faaliyetlere odaklanmıştır:

- Kamu kurumlarının e-ticaret ve e-hizmet kapasitesini ve potansiyelini belirlemek,
- e-Türkiye eylem planı ve temel hizmetler kapsamında yapılması gereken uygulamaları ve genel ilkeleri tespit etmek,
- Eylem planındaki faaliyetlerin gerçekleşmesine katkıda bulunmak.

b) Kapsam

Uygulayıcı kamu kurum ve kuruluşlarını kapsamaktadır.

c) Amaç ve Hedefler

7. Kamuda e-Ticaret ve hizmetlerin elektronik ortamda yürütülmesi

YAPILACAK İŞLEMLER

1. Kamuda e-ticaret ve e-hizmet erişiminde mevcut durumu değerlendirmek ve gelişmeleri izlemek,
2. Kamuda e-Ticaret uygulamalarını yürüten kuruluşların hizmetlerini ortak platformda birleştirmek,
3. Çevrimiçi kamu alımları için pazar yeri oluşturmak.

(Ek Tablo : 15)

8- e-Tarım²

Amaç ve Hedefler

8. Sanal ürün borsalarının kurulması

YAPILACAK İŞLEMLER

1. Tarımda üretimden pazarlamaya kadar yapılan işlemlerin elektronik ortamda yürütülmesini sağlamak,
2. Sanal ürün borsalarının kurulmasını özendirmek.

² 12 Temmuz 2002 tarihinde Başbakanlıkta yapılan toplantıda, "e-Türkiye çalışma grupları içerisinde "e-Tarım Çalışma Grubu"nun oluşturulması" tavsiye kararı alınmıştır. Bu sebeple, e-Tarım Uygulama Grubu eylemleri ekli tabloda yer almamaktadır.

e-Devlet

a) Gerekçe

Günümüzde büyük bir ivme kazanan teknolojik gelişme, ekonomilerin küreselleşmesi ve piyasa ekonomisinin yaygınlaşması süreçleri üzerinde sürükleyici bir etki yaparak ekonomik ve sosyal değişimin temel unsurlarından biri haline gelmiştir. Bu gelişim her sektörde bir değişime neden olmaktadır. Kamu kurum ve kuruluşları da bilgi toplumuna geçiş sürecinde bilgi ve iletişim teknolojilerinin getirdiği olanaklardan yararlanarak devletin etkin, şeffaf, güvenli, hızlı ve kesintisiz hizmet sunarak vatandaşa sunulan hizmet kalitesinin artırılmaya yönelmiştir. Bu gelişim ve değişim kamunun yeniden yapılanması ihtiyacını doğurmuştur.

Kamu yönetiminin yeniden yapılandırılmasında; kamu hizmetlerinin yeniden değerlendirilmesi, görev ve teşkilat arasında dengenin sağlanması, hizmet etkinliğinin artırılması, kamu hizmetlerinde vatandaşın taleplerini esas alan kaliteli mal ve hizmet sunumu, gerekli sayı ve nitelikte personelin istihdamı, katılımçılık ve halka dönük bir yönetim anlayışının yerleştirilmesinin gerekliliği önem arz etmektedir.

b) Kapsam

Türkiye'deki tüm kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler, hastaneler, üniversiteler, özel sektör, Türkiye'deki ve yurt dışındaki vatandaşları kapsamaktadır.

c) Amaç Ve Hedefler

1. Vatandaşa kaliteli, güvenli, etkin ve kesintisiz hizmet sunulması

YAPILACAK İŞLEMLER

1. Kamunun sunduğu hizmetlerin elektronik ortamda gerçekleştirilmesini sağlamak,
2. Kamu Kurum ve kuruluşlarının çevrimiçi hizmet sunmalarına yönelik gerekli bilişim alt yapılarını oluşturmak,
3. e-Devlet hizmetlerinin tanıtılması ve uygulanması için vatandaşları bilgilendirmek,
4. Kamuda bilgi güvenliğini sağlamak,
5. Kamu kurum ve kuruluşlarında bilişim sistemleri birimlerini oluşturmak,
6. Vatandaşların kamu ile ilişkilerinin elektronik ortama taşınması için devlet e-Kapısını kullanıma açmak.

(Ek Tablo : 16)

e-Sağlık

a) Gerekçe

Ülkemizde sağlık hizmetleri sunumunda etkinliğin artırılması, sağlık hizmeti sunan kurum ve kuruluşlarda bilişim standartlarını oluşturmak, uluslar arası karşılaştırılabilir düzeyde sağlık istatistikleri üretmek ve bu kurumlar arası bilgi değişimi için genel ilkeleri belirlemek üzere bir ulusal sağlık bilgi sistemi oluşturulması gerekmektedir. Dünyada gelişmiş ülkelerdeki sağlık sektörü incelendiğinde de tıp alanında ilerlemeler, nüfusun giderek yaşlanması ve değişen hasta beklentileri dikkate alınarak bölgesel ve ulusal düzeyde bilgi ve iletişim teknolojilerinin sağlık hizmetleri sunumu yönetiminde büyük önem kazandığı görülmektedir. Aynı zamanda gelişmiş ülkeler bu yaklaşım yönünde e-Sağlık eylem planlarını tasarlamışlar; birincil ve ikincil sağlık hizmeti sunan sağlık kurumları arasında telematik bir alt yapı oluşturmak, sağlık bilgi ağları ve çevrimiçi sağlık hizmeti sunumu için stratejik eylem planları oluşturmuşlardır.

Sağlık hizmetlerine erişimi artırmak ve finansal sağlık güvencesi mekanizmalarını kurmak, sağlık sektöründe kurumsal gelişim ve kapasite oluşturma, temel sağlık hizmetlerinin sunumu ve halk sağlığı müdahaleleri için bilişim teknolojilerinin sağladığı olanaklardan yararlanmanın gereği kaçınılmazdır.

b) Kapsam

Türkiye'deki sağlık hizmeti sunan, finanse eden ve sağlık hizmeti sunumunda destek olan tüm kamu kurum ve kuruluşlarını kapsamaktadır.

c) Amaç Ve Hedefler

1. Ulusal sağlık ağı oluşturulması ve sağlıkla ilgili hizmetlerin elektronik ortamda verilmesinin sağlanması

YAPILACAK İŞLEMLER

1. Birincil ve ikincil sağlık hizmeti sağlayıcıları için, yerel ağlar da dahil olmak üzere bir sağlık telematik altyapısı kurmak,
2. AB üyesi ülkelerce tıbbi web sayfaları için söz konusu olan temel nitelik kriterlerini ulusal veya bölgesel düzeyde uygulamak,
3. Vatandaşlara ve sağlık hizmeti sunan personele yönelik sağlıkla ilgili doğru, güncel ve şeffaf bilgilerin verileceği bir sağlık e-Kapısı (portali) oluşturmak
4. AB kamu sağlığı ağları ve veritabanlarıyla bağlantı kurmak.

(Ek Tablo : 17)

e-Arşiv ve e-Kütüphane

a) Gerekçe

Arşivler, devletlerin ve milletlerin haklarını ve uluslar arası ilişkileri belgeler, korur ve milletlerin hafızası olması sebebiyle de geleceğe yön verirler. Arşiv hizmetlerinin elektronik ortamda yürütülmesi hem kurum ve kuruluşların hizmetlerini daha etkin ve kolay yürütmesini, hem de vatandaşların devlet hizmetlerinden daha hızlı ve kolay bir şekilde yararlanmasını ve bürokratik işlemlerin de azalması anlamına gelir.

Toplumsal birer kurum olan kütüphaneler, ait oldukları toplumun bilgi ihtiyacını karşılayabildikleri oranda varlıklarını devam ettirebilmektedirler. İçinde yaşadığımız süreçte, bilginin her zamankinden daha fazla önem kazanması, bilginin şu anda ekonomide bir üretim faktörü olarak kabul edilmesi, güncel bilgilere daha hızlı ve kolay erişimin gerekliliği, bilgi kaynaklarındaki büyük artış ve formatlarının çeşitlenmesi ve teknolojik alandaki gelişmelerle birlikte, ihtiyaç duyulan her türlü bilgiyi sağlamayı amaç edinen kütüphaneler; ülke olarak bilgi çağını yakalama ve bilgi toplumu olma yolunda önemli bir işlev yüklenmişlerdir.

Dolayısıyla yeni yüzyılda bilişim ve teknolojideki hızlı değişim ile birlikte, arşivlerin ve kütüphanelerin de yenilenmeleri, fonksiyonlarını ve hizmetlerini bu değişim doğrultusunda sürdürmeleri gerekmektedir. Ayrıca, e-Avrupa+ girişimine uygun olarak Türkiye'deki e-Türkiye girişiminde "arşivler ve kütüphaneler" bilgi toplumunu yakalama yolunda en önemli kurumlar arasında yer almaktadır.

b) Kapsam

Kamu kurum ve kuruluşlarındaki tüm arşivler, kütüphaneler, dokümantasyon, araştırma ve bilgi merkezlerini kapsamaktadır.

c) Amaç Ve Hedefler

1. Arşiv ve kütüphane hizmetlerinin elektronik ortamda yürütülmesi

YAPILACAK İŞLEMLER

- 1.** Standard dosyalama ve haberleşme kodlarının belirlenerek tüm resmi yazışmalarda birliktelik sağlamak,
- 2.** Tarihi arşivlerden tasnifi tamamlanan belge serilerini elektronik ortamda araştırmaya açmak,
- 3.** Elektronik ortamlarda oluşturulan ve oluşturulacak olan arşiv malzemelerinin standartlarını belirlemek ve yapılacak çalışmalar sonucu Elektronik Belge Rehberini hazırlamak,

4. Kütüphaneler ve bilgi merkezlerindeki materyalin bibliyografik kayıtları ile seçilmiş önemli materyallerin içeriğini elektronik ortama aktarmak ve internetten hizmete açmak,
5. Yazma eserlere ait bibliyografik kayıtlar ile tam metin kayıtlarını elektronik ortama aktarmak ve internetten hizmete sunmak.

(Ek Tablo : 18)

Akıllı Ulaşım Hizmetleri

a) Gerekçe

Akıllı ulaşım sistemleri bilişim teknolojilerinden yararlanarak, ulaşım sistemlerine gerçek zamanda müdahale edilerek sistemin performansının artırılması, işleyen bir ulaştırma sisteminin ürettiği verilerin yine gerçek zamanda takip edilerek ileriye dönük işletme stratejilerinin geliştirilmesi, sistemin kullanım ücretlerinin insan müdahalesine gerek kalmaksızın toplanıp hesaplarının tutulması, ücret toplama ve otomatik ücretlendirme yöntemleriyle mekanik sistemlerin getirdiği bakım-onarım ve yoğun emek maliyetlerinden kaçınılmasını sağlamaktadır.

b) Kapsam

Belediyeler, özel sektör, deniz, kara ve hava ulaşımı ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarını kapsamaktadır.

c) Amaç Ve Hedefler

1. Elektronik teknolojilerden yararlanarak ulaşım sistemlerinde performansın ve kaynak kullanımında etkinliğin artırılması

YAPILACAK İŞLEMLER :

1. Akıllı Ulaşım Sistemleri Gelişim Planı hazırlamak,
2. AB Akıllı Ulaşım Sistemleri mimarisine uygun, fakat Türkiye'deki ulaştırma kurumlarının ihtiyaçlarını öncelik alan bir orta dönem Türkiye Akıllı Ulaşım Sistemleri Mimarisi ve Tasarım Kuralları Dokümanı oluşturmak,
3. Türkiye'de uygulaması devam eden veya tasarım halindeki akıllı ulaşım sistemlerini performans ve tasarım yaklaşımları açısından incelemek,
4. Kapsam kısmında belirtilen kurumlarda akıllı ulaşım sistemleri konusunda bilinçlenmeyi artırmak,
5. Özellikle belediyelerde akıllı ulaşım sistemleri ile ilgili ihalelerde minimum ana sistem performans kriterlerinin belirlenerek, bu kriterlerin şart koşulması yoluyla, kamu kaynaklarının daha etkin kullanmak.

(Ek Tablo : 19)

e-Çevre

a) Gerekçe

Ulusal Çevre Veritabanı ile ulusal ve uluslar arası bazda güncel, güvenilir ve her türlü bilgi ihtiyacını karşılayacak, Çevre Bilgi Sistemi'ne imkan verecek veritabanı bileşenlerinin oluşturulması ve uluslar arası sistemler ile çevresel veri paylaşımının sağlanması önem arz etmektedir.

b) Kapsam

Sistemi kullanacak ve sisteme veri sağlayacak Kamu kurum ve kuruluşları, ulusal ve uluslar arası kuruluşlar, vatandaş ve sivil toplum kuruluşlarıdır.

c) Amaç Ve Hedefler

Yaşanılan coğrafyanın, insanlar canlılar ve bitkiler açısından temel standard normların korunması ve bu üç temel öge için gelecek nesillere sürdürülebilir bir ortamın yaratılmasıdır.

1. Ulusal bazda, uluslar arası standartlara uyumlu e-Çevre ağı ve e-Kapısının kurulması

YAPILACAK İŞLEMLER

1. Kontrol edilebilir bir çevre bilgi altyapısı kurmak,
2. Bireyleri çevre konusunda bilinçlendirmek,
3. Her türlü çevre bilgisini ulusal ve uluslar arası bazda paylaşmak.

(Ek Tablo : 20)

Sonuç ve Öneriler

Çalışmaların başarıya ulaşabilmesi için aşağıda sunulan önerilerin e-Türkiye Eylem Planı çerçevesinde ele alınması önem arz etmektedir.

Böylesine büyük ve kapsamlı e-Türkiye projesinin başarıya ulaştırılması ve sürekliliğinin sağlanması için çalışmaların kurumsal bir yapıya kavuşturularak sürdürülmesi gerekmektedir.

e-Türkiye projesinin hayata geçirilmesi için gerekli bütçe kaynağının ayrılması ve öncelikli projeler için mali kaynakların akılcı bir biçimde değerlendirilmesi de uygun bir yaklaşım olacaktır.

Teknik Alt Yapı

1. e-Türkiye kapsamındaki projelerin hayata geçirilmesi için internet alt yapısı ve hizmetlere ulaşım araçlarının ülke genelinde en uç noktalara kadar yeterli band genişliğinde ulaştırılması gerekmektedir.

Hukukî Altyapı

2. Yapılacak düzenlemelerde düşünce ve ifade özgürlüğünün korunmasına özen gösterilmelidir.
3. Yasal düzenlemeler katılımcı ve tartışmalı bir süreçten geçirilerek gerçekleştirilmelidir.
4. Hukuki düzenlemeler teknolojinin gelişmesini engelleyici olmamalı, getirilen kurallar ilke düzeyinde, pahalı elde edilmesini önleyici mahiyette ve esnek yapıda olmalıdır.
5. Uluslar arası kuruluşlarca geliştirilen ve üzerinde uzlaşma sağlanan uluslar arası düzenlemeler ve sözleşmeler, ülke çıkarları ve koşullar gözetilerek dikkate alınmalı ve bu yöndeki çalışmalar sürekli takip edilmelidir.
6. Yargı sürecinin aşamalarında yer alan kişilere ve hukuk alanında çalışanlara temel bilgi teknolojileri eğitiminin verilmesi, hukuk fakültelerinde temel bilişim teknolojisi ve internet hukuku eğitimi verilmelidir.

Özel Projeler

7. Bilgi Güvenliği konusunda Türkiye'de PKI altyapısı ile birlikte "Ulusal Sertifikasyon Otoritesinin" bir an önce oluşturularak, Yurtdışından alınan sertifikaların artık Türkiye içerisindeki bu serbest girişimci kuruluş tarafından verilebilir hale getirilmesinin sağlanması gerekmektedir.
8. Bilişim alanındaki girişimciliğin desteklenmesine yönelik Devlet nezdinde gerekli girişimlerin başlatılması, girişimcilerin desteklenmesi ve üretime yönelik teşvik

edilmesi gerekmektedir. Bu sayede de Türkiye'nin üretici Genç Beyinlerinin dışarıya göçünün engellenmesine yönelik tedbirler alınmalıdır.

e-Ticaret

- 9.** Mevcut durumda işletmelerin e-Ticaret/e-İş ile ilgili karşılaştıkları engellerin aşılması için gerekli tedbirler alınmalıdır.
- 10.** Konu ile ilgili kurumların bilgi ve beceri paylaşımları artırılmalıdır.
- 11.** Çözümlere yönelik standard yaklaşımlar oluşturulmalıdır.
- 12.** AB fonlarından gerektiği gibi yararlanılması için gerekli stratejilerin oluşturulması ve bir proje koordinasyon birimi kurulmalıdır.
- 13.** Üniversite ile özel teşebbüs arasında gerekli işbirliği sağlanmalıdır.
- 14.** 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın öncelikli olarak ele alınmadır.
- 15.** Özellikle kurumlar ve kurum-vatandaş arasındaki bilgi paylaşımında e-imza, belge ve bilgilerin gizliliği ve erişebilirliği konularında gerekli yasal düzenlemeler yapılmalıdır.
- 16.** Kamu ihalelerinin elektronik ortama taşınması için kamu alımları mevzuatında değişiklik gerekmektedir.

e-Devlet

- 17.** e-Devlet'e geçiş sürecinde kamu kurum ve kuruluşlarının e-Kurum yapısına dönüşmesi için her kurumda e-Türkiye projesinden sorumlu birimlerin oluşturulmalıdır,
- 18.** e-Devlet hizmetlerinde vatandaş memnuniyeti ön planda tutulmalıdır.
- 19.** e-Devlet projelerinde önceliklerin belirlenerek kurumlararası eşgüdüm sağlanmalıdır.
- 20.** Bilişim Teknolojileri kullanımı konusunda bedensel ve maddi yetersizlikleri olan vatandaşlara yaygın ve ücretsiz erişim imkanları ve mekanları sağlanmalıdır.

e-Sağlık

- 21.** Sağlık sektöründe hizmet sunan ve e-Sağlık alanında deneyimi olan uzman eksikliği giderilmelidir.
- 22.** Sağlık bilişimi konusunda yeterli insan kaynağının oluşturulması amacıyla öncelikle tıp fakülteleri olmak üzere sağlık eğitimi veren eğitim kuruluşları eğitim programlarında gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.
- 23.** Sağlık hizmeti sunan kurumlararası bir sağlık ağı oluşturmanın donanım, internet erişim ve gerekli eğitim için mali kaynak yaratılmalıdır.

24. Sağlık hizmeti sunan kamu kurum ve kuruluşlarında bilişim teknolojileri uygulamalarında eşgüdüm sağlanmalıdır.
25. Sağlık alanında uluslar arası ve AB standartlarının incelenmesi, ülkemizin ihtiyaçlarına uygun bir biçimde düzenlenmesi sağlanmalıdır.
26. Türkiye genelinde ikinci basamak hizmeti sunan yaklaşık 1200 hastane ve birinci basamak sağlık hizmeti sunan yaklaşık 5800 sağlık ocağı bulunmaktadır. Avrupa genelinde bu kadar kapsamlı bir sağlık örgütlenmesi bulunmamaktadır. Çevrimiçi sağlık hizmetlerinin uygulamaları için gelişmiş ülkelerdeki mevcut kullanılan sistemler incelenip ülkemizde uygulanması uygun görülenler ve ihtiyaçlar da gözetilerek pilot uygulamalar başlatılmalıdır.

Eğitim ve İnsan Kaynakları

27. Okullarda bilişime yönelik eğitim programları hazırlanmalıdır.
28. Uluslar arası kuruluşlarca geliştirilen ve üzerinde uzlaşma sağlanan uluslar arası düzenlemelere uyum çalışmaları yapılmalı ve bu çalışmalar sürekli takip edilmelidir.

EKLER

Tanımlar

Akıllı Kart	: İçinde bulundurduğu yonga ile kimlik, sağlık, ödeme, banka vb. bilgileri içeren işlevsel kart
Aktör(ler)	: Eylemi gerçekleştirecek kurum ve kuruluşlar
Amaçlar ve Hedef(ler)	: e-Türkiye olma yolunda gerekli ana iş adımları
e-Arşiv	: Arşiv İşlemlerinin elektronik/Sanal ortamlarda yürütülmesi
e-Belge	: Elektronik Belge
e-Devlet	: Kurumlar arasındaki işlemleri ve vatandaşlara verdiği hizmetleri elektronik ortamda gerçekleştiren devlet
e-Kapı	: e-Devlet kapsamında web ortamında sunulan hizmetler için ana sayfa (portal)
e-Kurum	: İşlemlerini elektronik/sanal ortamlarda yürüten ve e-Devlete hazır kurum
e-Öğretim	: Öğrenimin elektronik/sanal ortamlarda yapılaş biçimi
e-Ticaret	: Ticaretin elektronik/sanal ortamlarda yapılaş biçimi

Etken(ler)	: İç/Dış sorunlar, eylemin gerçekleşmesine etki edebilecek faktörler
e-Türkiye	: Başbakanlık koordinasyonunda 13 çalışma grubu ile yürütülen, iş ve işlemlerin elektronik ortamda yürütülebilmelerini hedefleyen projenin adı
Finansman Kaynağı	: Eylemin en kısa sürede gerçekleşmesini sağlayacak olası para kaynakları
Hedef Tarih	: Eylemin gerçekleşeceği hedef tarih
Sayısal İmza	: Bireyin/Kurumun/Kuruluşun bir kripto sistemi anahtarına dayanan ve kimliğini yansıtan sanal imza
Yöntem(ler)	: Eylemin gerçekleşmesi için önerilen öneriler

TABLolar

TABLO : 1

e-Türkiye Eylem Planı (Teknik Alt Yapı)					
1. Kolay erişilebilir, daha ucuz, daha hızlı ve daha güvenli internet olanağının sağlanması					
İşlem(ler)	Yöntem(ler)	Etkenler(ler)	Finansman Kaynağı	Aktör(ler)	Hedef Tarih
1. İnternet altyapısını ülke genelinde en uç noktalara kadar yaymak,	Kamu ve özel kuruluşların, eğitim kurumlarının ve İSS'ların ihtiyaçlarının belirlenmesi	Finansman sağlanması	Başbakanlık, Ulaştırma Bakanlığı, AB uyum çerçevesinde fonlar vb.	Telekomünikasyon Kurumu, Türk Telekom	2003
2. İnternet erişim çeşitliliğinin artırılması: "Gelişen teknolojiye paralel olarak dar ve geniş band internet erişim çeşitliliğini artırmak (dial-up, xDSL, ISDN, KabloTV üzerinden internet, wireless, uydu vb.)"	Kamu ve özel kuruluşların, eğitim kurumlarının ve İSS'ların ihtiyaçlarının belirlenmesi	Ulusal ve uluslararası standartlara uyulması	Başbakanlık, Ulaştırma Bakanlığı, AB uyum çerçevesinde fonlar vb.	Telekomünikasyon Kurumu, Türk Telekom	
3. İnternet hizmetleri sunumunda rekabeti artırmak,	TT'nin özelleştirilmesi			Özelleştirme İdaresi Başkanlığı	2003
4. İnternet omurgasının kapasitesini artırmak	Kamu ve özel kuruluşların, eğitim kurumlarının ve İSS'ların ihtiyaçlarının belirlenmesi	İnternet trafiğine paralel olarak yurt içi omurga bağlantılarının ve uluslararası internet çıkış kapasitelerinin artırılması	Başbakanlık, Ulaştırma Bakanlığı, AB uyum çerçevesinde fonlar vb.	Telekomünikasyon Kurumu, Türk Telekom	2003

TABLO : 2

e-Türkiye Eylem Planı (Hukukî Alt Yapı)					
1. Mevcut kanun tasarı ve tasarı taslaklarının yasallaşması sürecinin takip edilmesi					
İşlem(ler)	Yöntem(ler)	Etkenler(ler)	Finansman Kaynağı	Aktör(ler)	Hedef Tarih
1. Kişisel verilerin korunması ve gizliliğinin sağlanması için gerekli yasa çalışmasını yapmak,	Kişisel Verilerin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı'nın çıkarılması	Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanan taslağın son şekline kavuşturularak Başbakanlığa ve müteakiben TBMM'ne sunulması ve yasallaşması sürecinin tamamlanması	Adalet Bakanlığı	Adalet Bakanlığı, Başbakanlık, TBMM	2003 Yılı Ortası
2. Elektronik imzaya hukuksal geçerlilik sağlanması, elektronik kayıtlara ispat gücü verilmesi, gerekli onay makamının oluşturulması için gerekli yasa çalışmasını yapmak,	Elektronik İmza ve Elektronik Veri Kanun Tasarısı Taslağı'nın çıkarılması	Dış ticaret Müsteşarlığı Koordinatörlüğünde Elektronik Ticaret Koordinasyon Kurulu Hukuk Grubu tarafından hazırlanarak Başbakanlığa gönderilen veya Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanan taslağın son şekline kavuşturularak Başbakanlığa ve müteakiben TBMM'ne sunulması ve yasallaşması sürecinin tamamlanması	Adalet Bakanlığı, Dış ticaret Müsteşarlığı, Başbakanlık	Adalet Bakanlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Başbakanlık, TBMM	2003 Yılı Ortası

3. Yurttaşların kamuya ait bilgilere erişim hakkının ve ulusal güvenlikle hassas bilgilerin uluslar arası standartlarda ve çağdaş dünyanın gereklerine uygun olarak sınıflandırılmasının ve korunması için gerekli yasa çalışmasını yapmak,	Ulusal Bilgi Güvenliği Kanun Tasarısı Taslağı'nın çıkarılması	Genel Kurmay Başkanlığı Koordinesinde hazırlanan halen Başbakanlıkta bulunan taslağın TBMM'ne sunulması ve yasallaşması sürecinin tamamlanması	TBMM	Genel Kurmay Başkanlığı, Başbakanlık, TBMM	2003 Yılı Ortası
4. Elektronik ortamda yapılan mal ve hizmet alımlarında tüketicilerin korunması için gerekli yasa çalışmasını yapmak,	4077 Sayılı Tüketicilerin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı'nın çıkarılması	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan TBMM'de Genel Kurul gündeminde bulunan tasarı'nın yasallaşması sürecinin tamamlanması	TBMM	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Başbakanlık, TBMM	2003 Yılı Ortası
5. Bilişim ve bilişim teknolojileri alanına özgü suç ve cezaların belirlenmesi için gerekli yasa çalışmasını yapmak,	Türk Ceza Kanunu Değişiklik Tasarı Taslağı'nın çıkarılması	Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanan taslağın son şekline kavuşturularak Başbakanlığa ve müteakiben TBMM'ne sunulması ve yasallaşması sürecinin tamamlanması	Adalet Bakanlığı	Adalet Bakanlığı, Başbakanlık, TBMM	2003 Yılı Ortası

TABLO : 3

e-Türkiye Eylem Planı (Hukukî Alt Yapı)					
2. İlgili Konularda Mevzuat Çalışması Yapılması					
İşlem(ler)	Yöntem(ler)	Etkenler(ler)	Finansman Kaynağı	Aktör(ler)	Hedef Tarih
1. Elektronik ortamdaki sözleşmelerin tanımlanması için gerekli yasa çalışması yapmak,	Dış ticaret Müsteşarlığı Koordinatörlüğünde Elektronik Ticaret Koordinasyon Kurulu Hukuk Grubu " tarafından hazırlanarak Başbakanlığa gönderilen taslağın veya Borçlar Kanunu Değişiklik Tasarı Taslağı'nın hazırlanarak çıkarılması	Dış ticaret Müsteşarlığı Koordinatörlüğünde Elektronik Ticaret Koordinasyon Kurulu Hukuk Grubu tarafından hazırlanarak Başbakanlığa gönderilen taslağın veya Adalet Bakanlığı tarafından söz konusu taslağın hazırlanarak, Başbakanlığa ve müteakiben TBMM'ne sunulması ve yasalaşması sürecinin tamamlanması	Adalet Bakanlığı, Dış ticaret Müsteşarlığı, Başbakanlık, TBMM	Adalet Bakanlığı, Dış ticaret Müsteşarlığı, Başbakanlık, TBMM	2003 Yılı Ortası
2. Elektronik ortamda fikrî hakların korunması için gerekli yasa çalışması yapmak,	Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu Değişiklik Tasarısı Taslağı'nın hazırlanarak çıkarılması	Taslağın Adalet Bakanlığı koordinasyonunda hazırlanarak, Başbakanlığa ve müteakiben TBMM'ne sunulması ve yasalaşması sürecinin tamamlanması	Adalet Bakanlığı	Adalet Bakanlığı, Kültür Bakanlığı, Başbakanlık, TBMM	2003 Yılı Ortası

3. İnternet servis sağlayıcılarının görev, yetki ve sorumlulukları ile denetimlerine ilişkin gerekli "Yasa Tasarısı Taslağı" çalışmalarını	İnternet servis sağlayıcılarının görev, yetki ve sorumlulukları ile denetimlerinin nasıl yapılacağına ilişkin Yasa Tasarısı Taslağı hazırlanarak çıkarılması	Taslağın Adalet Bakanlığı koordinasyonunda hazırlanarak Başbakanlıkta bulunan taslağın TBMM'ne sunulması ve yasalaşması sürecinin tamamlanması	Adalet Bakanlığı	Adalet Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı Başbakanlık, TBMM	2003 Yılı Ortası
4. Elektronik veri ve elektronik imza ile ilgili kanun yürürlüğe girinceye kadar elektronik yazışmalara hukuki geçerlilik kazandırılması için gerekli mevzuat çalışması yapmak,	1)Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü'nün 17.02.1994 tarih ve 3036 sayılı Resmi Yazışma Kurallarını Belirleyen Esaslar Genelgesinde değişiklik yapılması, 2)Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelikte değişiklik yapılması	Başbakanlık tarafından hazırlanarak yayımlanması	Başbakanlık	Başbakanlık	2002 Yılı Sonu
5. e-Türkiye'nin gerçekleştirilmesi sürecinde diğer çalışma grupları, kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarından gelecek hukuki düzenleme ihtiyaçları konusundaki taleplerin ve önerilerin değerlendirilmesi, gerekli hukuki düzenleme taslağı çalışmalarını yapmak.	Gerekli hukuki düzenleme taslağı çalışmalarının yapılması				2003 Yılı Sonu

TABLO : 4

e-Türkiye Eylem Planı (Özel Projeler)					
1. Teknolojik açıdan dünya ölçeğinde yarışabilecek yerli ürün ve destek koşullarının hazırlanması, 2. İleri teknoloji merkezlerinin oluşturulması					
Birinci Boyut: e-Türkiye <i>Bilişim'de Yenilikçilik ve Girişimcilik</i>					
İşlem(ler)	Yöntem(ler)	Etken(ler)	Finansman Kaynağı	Aktör(ler)	Hedef Tarih
1. Bilişim alanında uluslar arası başarı örneklerinin ve çeşitli uygulamaları (Hindistan, İrlanda, İsrail, gibi..) incelenmek,	Literatür taraması, uzmanlar ile görüşme, yerinde inceleme yapılması	Yurtdışında bu ülkelere yakın veya buralarda faaliyet gösteren firmalar ile temas edilmesi		TBV, TBD, TTGV	2002 sonu
2. Türkiye'nin mevcut durumunu incelemek,	1. DİE veri tabanından yararlanılması, 2. Vizyon 2023 Projesi sonuçlarından yararlanılması, 3. Firma/Sektör bazında yapılmış ulusal çalışmalar var ise bunların değerlendirilmesi ve/veya yeni araştırmaların yapılması.	Yapılacak araştırmalara yönelik desteklerin oluşması	Tübitak AR-GE Desteği	DİE, TÜBİTAK, DPT, TTGV, TOBB, TÜSİAD, TBV, Özel Sektör, TBD	2003 sonu

3. Bilişim için stratejiler geliştirilmek,	SWOT Analizi, Arama Konferansı gibi çeşitli yöntem ve tekniklerin kullanılması		TTGV Fonları	TBV, TÜBİTAK, TTGV, TOBB, TÜSİAD, TBD, DPT	2003 Ortası
4. Eylem Planı ve Öneriler geliştirmek.	Çeşitli planlama teknikleri kullanılması	Girişimci Veri Tabanının oluşturulması	Konferans ve panel sponsorlukları, TTGV Fonları	TBV, TBD	2003 Sonu
İkinci Boyut: e-Türkiye/eAvrupa+					
İşlem(ler)	Yöntem(ler)	Etken(ler)	Finansman Kaynağı	Aktör(ler)	Hedef Tarih
5. Avrupa'daki pilot uygulama yolu ile IPv6'ya geçmek,	-Servis sağlayıcıların IPv6'ya geçişlerini takip ve teşvik etmek, -Araştırmacıların konu ile ilgili AB 6. Çerçeve Programı'na katılımını teşvik etmek, -Akademik ağda IPv6'ya geçişi sağlamak.	Servis Sağlayıcılar ve Türk Telekom'un ortak hareket etmesi, fikir ve işbirliği	TTGV Fonları, TÜBİTAK Ar-Ge Desteği, Başbakanlık, 6. Çerçeve Programı	ÖPÇG, TBV, TBD, Servis Sağlayıcılar, Mobil Operatörler, Telekomunikasyon Şirketleri, Üniversiteler, Araştırma Kurumları, Ulaştırma Bakanlığı, Özel Sektör, Kamu Kurumları, TÜBİTAK	2003 Sonu

6. Güvenli elektronik işlemlerin olanaklı hale gelmesi için uygun akıllı kart çözümlerini bulmak,	-Akıllı kart çözümleri ile ilgili teknolojik altyapının oluşturulması, -Telekomünikasyon, Bankacılık ve ID kartları konusunda geliştirilecek akıllı kartların uygun fiyatlarla ülkemizde üretiminin teşvik edilmesi.			TBV, TBD, Özel Sektör, Üniversiteler, Araştırma Kurumları, Ulaştırma Bakanlığı, Kamu Kurumları, TÜBİTAK, TTGV	2003 Sonu
7. Akıllı kartların yaygınlaşması için ortak bir strateji geliştirmek ve uygulamak,	-Akıllı kartlar konusunda tüm standartların eksiksiz bir biçimde oluşturulmasının ve uygulanmasının sağlanması, -Donanım ve çevre birimi üreticilerinin akıllı kart okuyucularını standard donanımı içerisinde sunmalarının sağlanması, -Akıllı kart konusunda bir ortak veri sözlüğü oluşturulması yönünde çalışılması, -Türkiye BKM(Bankalar arası Kart Merkezi)'nin EMV (Europay, Mastercard ve VISA) konusunda Türkiye'de yapılması gereken çalışmaları tamamlamak, -Kamu Kurumlarının akıllı kart uygulamaları ile ilgili projelerini hayata geçirmelerini sağlamak.	Akıllı Kartların yaygınlaştırılmasının ilgili kuruluşlarca desteklenmesi ve projeler arasında eşgüdümün sağlanması	TTGV Fonları, TÜBİTAK Ar-Ge Desteği, Başbakanlık, 6. Çerçeve Programı	TBV, TBD, Özel Sektör, Üniversiteler, Araştırma Kurumları, Ulaştırma Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Kamu Kurumları, TÜBİTAK, Bankacılık Sektörü, BKM	2003 Sonu

<p>8. Etkin tak-çalıştır için açık kaynak kodlu yazılım güvenliği ortamının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasının desteklemek.</p>	<p>-AB tarafından yürütülen Programlara katılım sağlanması ve teşvik edilmesi, -Kamu uygulamaları amacı ile geliştirilen yazılım çalışmalarının bir bölümünün açık kaynak kodu olarak yayınlanması, girişimci, araştırmacı ve özel sektörün bundan yararlanmasının sağlanması, -Açık kaynak kodlu yazılımların dağıtılması, bakımı ve desteği için ulusal bir yapı kurularak, yazılım, iletişim, ağ ve internet hizmetleri endüstrilerinin gelişmesinin ve ürün çeşitliğinin sağlanmasının desteklenmesi, -Açık kaynak kodlu yazılım geliştiren firma ve araştırma kuruluşlarına özel olarak destek sağlanması.</p>	<p>Bu alanda faaliyet gösteren girişimciler ve de güvenlik platformu oluşumlarından yararlanılması</p>	<p>TTGV Fonları, TÜBİTAK Ar-Ge Desteği, Başbakanlık, 6. Çerçeve Programı</p>	<p>TBV, TBD, Bakanlıklar, Kamu Kurumları, Üniversiteler, Özel sektör, TÜBİTAK, TTGV</p>	<p>2003 Sonu</p>
--	--	--	--	---	------------------

TABLO : 5

e-Türkiye Eylem Planı (Bilişim Standardları)					
1. Bilgi toplumuna geçiş sürecinde bilişim ile ilgili standartların belirlenmesi ve uygulamaya konulmasının sağlanması					
İşlem(ler)	Yöntem(ler)	Etken(ler)	Finansman Kaynağı	Aktör(ler)	Hedef Tarih
1. Hazır oldukları andan itibaren akıllı kartların uyumluluğu ve güvenliği ile ilgili standartları uygulamaya koymak,	Akıllı kartlar ile ilgili tüm Avrupa Topluluğu standartlarının bir kısmı Türk Standardı olarak hazırlanmış, diğerlerinin ise hazırlanarak yayınlanması için Türk Standardları Enstitüsü bünyesindeki çalışmalara konuyla ilgili tüm kurum/kuruluşlardaki uzmanlardan destek sağlanmalıdır. Mevcut standard hazırlama iş programlarına ilave standard eklenmesi ek kaynak gerektirmektedir.	Üniversite, kamu ve özel sektörden BT uzmanları	TSE, Başbakanlık, AB Uyum çerçevesindeki fonlar vb.	TSE, Üniversite, kamu ve özel sektörden BT uzmanları	2003
2. Avrupa'da geliştirilen standartlar temelinde, özel ihtiyaçları olan kişilere kullanım kolaylığı ve birden fazla dili destekleme gibi özellikler de dahil olmak üzere, güvenli kart cihazlarının standartlara uygun ara yüzlerini geliştirmek,	Halihazırda kartlarla ilgili Türk Standardı haline getirilmiş olan bir çok standard mevcut olup, diğer bölgesel ve uluslar arası standartların da Türk Standardı olarak hazırlanması için çalışmalar devam etmektedir.	Üniversite, kamu ve özel sektörden BT uzmanları	TSE, Başbakanlık, AB Uyum çerçevesindeki fonlar vb.	TSE, Üniversite, kamu ve özel sektörden BT uzmanları	2003 ortası

3. Bilgi, bilginin değişimi ve erişimi standartlarının hazırlanması ve uygulanmasının sağlanması,	Avrupa standartları ve uluslar arası standartlardaki uygulamalar takip edilerek gerekli standardizasyon çalışmaları yapılacaktır. İlgili Uluslar arası standard çalışmalarında Türkiye'nin etkin temsili sağlanacaktır.	Üniversite, kamu ve özel sektörden BT uzmanları	TSE, Başbakanlık, AB Uyum erevesindeki fonlar vb.	TSE, niversite, kamu ve özel sektörden BT uzmanları	2002 +
4. Yazılım kalitesi ve yazılım geliştirme süreci standartlarının hazırlanması ve uygulamaya koymak,	Avrupa standartları ve uluslar arası standartlardaki uygulamalar takip edilerek gerekli standardizasyon çalışmaları yapılacaktır. İlgili standartların tüm yazılım geliştirmede etkin uygulanması sağlanacaktır.	Kaliteli ve standarda uygun yazılım geliştirme	TSE, Başbakanlık, AB Uyum erevesindeki fonlar vb.	TSE, niversite, kamu ve özel sektörden BT uzmanları	2003 +
5. Erişilebilirlik İlkesiyle uyumluluğun sağlanması için konuyla ilgili yasaları ve standartları gözden geçirmek,	Avrupa'daki uygulamalar takip edilerek gerekli standardizasyon çalışmaları yapılacaktır. Standardlar konusunda bir sorun görülmemektedir, fakat yasal mevzuatın ayrı olarak ele alınmasına ihtiyaç vardır.	Üniversite, kamu ve özel sektörden BT uzmanları	TSE, Başbakanlık, AB Uyum erevesindeki fonlar vb.	TSE, niversite, kamu ve özel sektörden BT uzmanları	2003
6. Kamu web sayfaları için Web Erişilebilirlik Girişimi (WAI) kılavuzunu uygulamaya koymak.	Kamu web sayfaları için Web Erişilebilirlik Girişimi'nin (WAI) alışmaları takip edilerek web sayfası hazırlanmasında izlenecek yöntemler kamuoyunun bilgisine sunulacaktır. Bu konu da öncelikle yasal açıdan zmlenmeli ve standardizasyon ile desteklenmelidir.	Üniversite, kamu ve özel sektörden BT uzmanları	TSE, Başbakanlık, AB Uyum erevesindeki fonlar vb.	TSE, niversite, kamu ve özel sektörden BT uzmanları	2003 ortası

TABLO : 6

e-Türkiye Eylem Planı (Eğitim ve İnsan Kaynakları)					
1. Ülkenin sayısal çağa hazırlanması					
İşlem(ler)	Yöntem(ler)	Etkenler(ler)	Aktör(ler)	Finansman Kaynağı	Hedef Tarih
1. Bütün okullarda, öğretmenler ve öğrencilerin internete ve çoklu ortam kaynaklara uygun düzeyde erişimini sağlamak,	1-XDSL İnternet bağlantısı, alternatiflerin araştırılması, 2-ISS ve içerik sağlayıcılarından ucuz, güvenli ve yaygın ICT eğitim ortam ve araçlarını edinmelerini sağlanması 3-Erişim yerleri ve noktalarının sayılarının artırılması ve halkın erişimine açılması, koordinasyon ile ucuz, hızlı,güvenli ve yüksek bant genişliğinin sağlanması 4-Okulların İnternet erişimlerini sayısal olarak artırarak; bilgiye erişen öğretmen ve öğrenci, idareci sayısını artırmak. 5- Öğretmen ve öğrencilerin PC sahipliği ve İnternet erişimini kolaylaştırıcı yöntemlerin bulunması	öğretim maliyeti, personel ve genel harcamalar	MEB, Sağlık, İçişleri, Tarım, Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Devlet Bakanlıkları, TT AŞ.	MEB Genel Bütçe, Fon, TEP, Başış, yardımlar ve kampanyalar	2003

<p>2. Öğretmenlere, öğrencilere, ebeveynler ve toplumun diğer kesimlerine internet üzerinden destek hizmetleri, eğitimle ilgili kaynaklar ve e-öğrenim ortamı sağlamak. Bu girişimleri AB'nin öğrenim, eğitim, kültür ve IST programlarıyla desteklemek,</p>	<p>1-Eğitim Portalı oluşturulması kurumsal portala geliştirilmesi 2-İnternet için Türkçe eğitim içerik oluşturma çalışmaları, varolan içeriklerin daha geniş bir kitleye ulaşması için tanıtım çalışmalarının yapılması 3-Kültürel ve sosyal eğitime destek programları yanında , hobi eğitim yazılımlarının ve araçlarının geliştirilmesi 4- e-öğrenim ortamlarının geliştirilmesi 5- Sürekli Öğrenme Modeli ile eğitimin sürekliliğinin sağlanması ve yaygınlaştırılması</p>	<p>-Toplam eğitim maliyetleri, verimlilik -Zaman ve mekan yanında öğrenme -Hedef kitlenin öğrenme hız ve istekliliği -Açık kaynak kodlu yazılımların olmayışı</p>	<p>MEB, Sağlık, İçişleri, Tarım, Çalışma ve sosyal güvenlik, Devlet Bakanlıkları, TT AŞ.,</p>	<p>MEB Genel Bütçe, Fon, TEP, Bağış, yardımlar ve kampanyalar</p>	<p>2003</p>
<p>3. Bütün öğretmenleri yetiştirmek, özellikle de öğretmenlerin müfredatlarını uyarlamak ve öğretmenleri yenilikçi, pratik öğretim yöntemleri geliştirmek üzere yeni teknolojileri kullanmaya teşvik etmek. AB'nin öğrenim, eğitim ve IST programları aracılığıyla başarılı uygulama alışverişinde bulunmak ve araştırma girişimlerini koordine etmek,</p>	<p>1-Öğretmen eğitimi, eğitim müfredatları ve kurs müfredatlarının yenilenmesi, 2-WorldLinks Projesinin ülkeye yaygınlaştırılması 3-Uygun yazılım geliştirme ve saklama ortamlarının geliştirilmesi 4-Uzaktan eğitim yöntemlerinin uygulanması 5-Gelişen teknolojiye uyum eğitimlerini sürekli hale getirecek, sistemler ve ortamların geliştirilmesi</p>	<p>e-devlet için gerekli yetişmiş insangücü ve iletişim alt yapısı eksikliği</p>	<p>MEB, Sağlık, İçişleri, Tarım, Çalışma ve sosyal güvenlik, Devlet Bakanlıkları, TT AŞ.,</p>	<p>MEB Genel Bütçe, Fon, TEP, Bağış, yardımlar ve kampanyalar</p>	<p>2003</p>
<p>4. Bilgi ve İletişim teknolojilerine dayalı yeni eğitim yöntemlerini dahil ederek, okul müfredatlarını yenilemek,</p>	<p>1-Eğitimde BT kullanımının en etkin ve yararlı şekilde yapılabilmesi için okul müfredatlarının yenilenmesi ve yeni sistemlere göre düzenlenmesi 2-Uzaktan, sınırsız ve sürekli öğrenme yöntemlerinin geliştirilmesi (Yer, Zaman ve Kişi Bağımsız) 3-Öğretmen rehberliğinde, öğrenmeyi öğrenen öğrenci odaklı eğitim uygulamalarının başlatılması</p>	<p>Müfredat değişikliğine direnç ve uzun zaman alması</p>	<p>MEB, Sağlık, İçişleri, Tarım, Çalışma ve Sosyal güvenlik, Devlet Bakanlıkları, TT AŞ.,</p>	<p>MEB Genel Bütçe, Fon, TEP, Bağış, yardımlar ve kampanyalar</p>	<p>2003</p>

<p>5. Öğrencilere okuldan ayrıldıklarında sayısal okur yazar olma şansını sağlamak. AB'nin IST ve eğitim programları aracılığıyla pilot projeleri, başarılı uygulama alışverişini desteklemek ve araştırma çabalarını koordine etmek,</p>	<p>1-BT eğitimini sürekli hale getirecek ortamların sağlanması 2-Öğrencilerin, öğretmenlerin, vatandaşların teşvik edici projelere yönlendirilmesi, bu amaçla STÖ ve yerel yönetimlerle işbirliği yapılması 3-ISS ve içerik sağlayıcılarından ucuz, güvenli ve yaygın BT eğitim ortam ve donanımları edinmelerini sağlamak</p>	<p>Kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör ve üniversitelerce konunun gerekliliğinin anlaşılması</p>	<p>Kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör ve üniversiteler</p>	<p>MEB genel bütçe, fon, TEP, bağış, yardımlar ve kampanyalar</p>	<p>2002</p>
<p>6- İnternet üzerinden verilen eğitimleri sertifikalandırmak.</p>					

TABLO : 7

e-Türkiye Eylem Planı (Eğitim ve İnsan Kaynakları)					
2. Bilgi tabanlı ekonomide iş gücü oluşturulması					
İşlem(ler)	Yöntem(ler)	Etkenler(ler)	Aktör(ler)	Finansman Kaynağı	Hedef Tarih
1. İşgücüne yaşam boyu eğitim aracılığıyla sayısal okur yazarlık şansı vermek.	<p>1- Meslek standartları kurumu aracılığı ile uluslar arası entegrasyon, sertifika ve akreditasyon sağlaması,</p> <p>2- Mevcut işgücüne içinde daha verimli ve başarılı olmasını sağlayacak düzeyde, "yaşam boyu eğitim" anlayışı içinde sayısal okur yazarlık kazandıracak düzenlemelerin yapılması</p> <p>3-İşgücünün sayısal okuryazar olmasını sağlamak amacıyla ilgili taraflarla model oluşturarak yeni projelerin hazırlanması</p> <p>4-Özel kurs ve sertifikasyon eğitimlerini teşvik ederek ulusal ve uluslar arası geçerliliğinin sağlanması</p> <p>5-Bu modelin hayata geçirilebilmesi için özendirici mekanizmaların oluşturulması</p> <p>6-Varolan eğitim merkezlerinden yararlanarak ya da yeni merkezler kurularak işgücünün bu konuda bilinçlendirilmesi ve eğitilmesinin sağlanması</p> <p>7-Basın yayın kuruluşlarının bu yönde programlar hazırlamaya teşvik edilmesi</p> <p>8-Sürekli Öğrenen ve öğrendiklerini uygulayan işgücünün oluşturulması</p>	Kurumlar arası koordinasyon eksikliği	Başbakanlık, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bak.anlığı, Sendikalar, meslek odaları	MEB Genel Bütçe, Fon, TEP, Bağış, yardımlar ve kampanyalar	2003

<p>2. Bilgi teknolojisi eğitim mekanlarını ve kurslarını önemli ölçüde artırmak ve bu kurslarda (hem çalışma hayatı hem de eğitim kurumlarında) cinsiyet eşitliğini desteklemek.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kırsal kesimleri de göz önünde tutarak kadınların da BT eğitimlerine eşit katılımının sağlanması, 2. STK ve özel sektörle işbirliğinde kampanyaların başlatılması ve kamuoyu oluşturulması 3. Varolan eğitim merkezlerinden yararlanarak ya da yeni merkezler kurarak toplumun her kesimini bu konuda bilinçlendirmek ve eğitilmesinin sağlanması 4. Varolan altyapılardan ve personelden mesai dışında da yararlanılması 5. Varolan kursların verimliliğinin ve çeşitliliğinin artırılması 6. Bilgi ve iletişim teknolojisi okuryazarlığının AB standardlarında denkliliğinin ve belgelendirilmesinin sağlanması 7. Diploma,sertifika ve akreditasyon bilgilendirme çalışmalarını yaygın olarak yapmak 8. Sertifikasyon ve Akreditasyon işlemlerinin geçerliliğinin ve kurumsallaştırılmasını sağlayacak projeler geliştirmek, yaygınlaştırmak ECDL vb sertifikasyon uygulamalarını başlatmak 	<p>Aile direncinin devam etmesi</p>	<p>Başbakanlık, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Sendikalar, meslek kuruluşları, odalar</p>	<p>MEB Genel Bütçe, Fon, TEP, Bağış, yardımlar ve kampanyalar</p>	<p>2002-</p>
<p>3. Bilgi teknolojisi temel yetenekleri için bir Avrupa diplomasının yaygınlaşmasını teşvik etmek.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. kamu ve özel sektör çalışanlarına işlerine uygun yarı zamanlı çalışma fırsatının verilmesi, evlerinin ofis haline getirilmesinin sağlanması 2. KSEM, HEM, ÇEM, Hizmet içi Eğitim Merkezleri ile özel sektör kaynaklarının entegrasyonu ve işbirliğini sağlamaya yönelik Projelerin geliştirilmesi 3. KİOS vb erişim noktalarını yaygınlaştırma projesi geliştirmek 	<p>Özel kurs ve sertifikasyon eğitimlerinin ulusal ve uluslar arası geçerliliğinin algılanamaması</p>	<p>Başbakanlık, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bak. Sendikalar, meslek kuruluşları, odalar</p>	<p>MEB Genel Bütçe, Fon, TEP, Bağış, yardımlar ve kampanyalar</p>	<p>2002</p>

<p>4. Mümkün olduğu durumlarda iş ortamında esneklikleri, r. uzaktan çalışma ve yarı zamanlı çalışma, desteklemek.</p>	<p>Kurumsal BEM yaygınlaştırma projesi geliştirmek</p>	<p>Gelişen teknolojinin sunduğu olanaklar çerçevesinde motivasyonun artırılmaması, çalışma koşullarının çeşitlendirilmesine güvenin sağlanamaması,</p>	<p>Başbakanlık ve Bakanlıklar, bağlı ve ilgili kuruluşlar Sendikalar, meslek kuruluşları, odalar</p>	<p>MEB Genel Bütçe, Fon, TEP, Bağış, yardımlar ve kampanyalar</p>	<p>2003-</p>
<p>5. Talep-ynlendirimli bilgi ve iletişim teknolojisi eğitimi ve niversite mezunlarının yeniden yetiştirilmesi için, eğitim ve yetiştirme merkezleri ağını desteklemek.</p>	<p>Bütün okulları 24 saat Bilgiye Erişim Merkezi (BEM) olarak kullanmak</p>	<p>Yetişmiş insan gücü ihtiyacının belirlenemesi,Belediyeler, dernekler ve vakıfların kurs vermesinin teşvik edilmemesi</p>	<p>Başbakanlık ve Bakanlıklar, bağlı ve ilgili kuruluşlar Sendikalar, meslek kuruluşları, odalar TT Aş. ISP'ler</p>	<p>MEB Genel Bütçe, Fon, TEP, Bağış, yardımlar ve kampanyalar</p>	<p>2002-</p>
<p>6. Kamuya açık mekanlarda kamu internet erişim noktaları oluşturmak ve/veya topluluklarda eğitim ile e-çalışma olanaklarına erişim sağlayan çoklu ortam, çok amaçlı tele-merkezler kurmak.</p>	<p>KSEM, niversite SEM, Enformatik Enstitüleri, zel kurslar arasında müfredat entegrasyonu ve ortak standartlar geliştirmek</p>	<p>Devlet hizmetlerinin elektronik ortamda verilememesi, interneti olmayan vatandaşlara açık cretsiz İnternet erişim merkezlerine olan ihtiyacın anlaşılamaması,</p>	<p>Başbakanlık ve Bakanlıklar, bağlı ve ilgili kuruluşlar Sendikalar, meslek kuruluşları, odalar</p>	<p>MEB Genel Bütçe, Fon, TEP, Bağış, yardımlar ve kampanyalar</p>	<p>2003-sürekli</p>

7. Uzun süredir işsiz olanlara yeniden iş hayatına katılmalarına olanak sağlamak üzere, yeterli bilgi teknolojisi eğitimi sunmak.		Yetişmiş insan gücü ihtiyacının giderilememesi	Başbakanlık ve Bakanlıklar, bağlı ve ilgili kuruluşlar Sendikalar, meslek odaları	MEB Genel Bütçe, Fon, TEP, Bağış, yardımlar ve kampanyalar	2003-
---	--	--	---	--	-------

TABLO : 8

e-Türkiye Eylem Planı (Eğitim ve İnsan Kaynakları)					
3. Bilgi tabanlı ekonomiye herkesin katılımının sağlanması					
İşlem(ler)	Yöntem(ler)	Etkenler(ler)	Aktör(ler)	Finansman Kaynağı	Hedef Tarih
1. Özellikle engellilerin istihdamı ve sosyal katılımını artırmak üzere, bilgi teknolojisi ürünlerinin erişilebilirliği amacıyla herkes için tasarım standartlarının kabulüne yönelik çalışmalar yapmak.	İlgili birimlerle işbirliğinde her türlü BT ürünlerinden engellilerin yararlanabilmesi amacıyla tasarımların yapılması, çeşitlendirilmesi, tanıtılması	Engellilere uygun tasarım yatırılması için firmalarla işbirliği ve ürünlerin ihtiyaç sahiplerinin uygun yöntemlerle sahiplendirilmemesi	Başbakanlık ve Bakanlıklar, bağlı ve ilgili kuruluşlar Sendikalar, meslek kuruluşları, odalar	Başbakanlık bütçesi, MEB Genel Bütçe, Fon, TEP, Bağış, yardımlar ve kampanyalar	2003-
2. Herkes için tasarım konusunda örnek ulusal merkezler kurulmasını ve ağlarla bağlanmalarını sağlamak.	Teknoparklarda proje teşviklerinin verilmesi	Teknoloji kullanım hakkının yeterince anlaşılabilmesi	Başbakanlık ve Bakanlıklar, bağlı ve ilgili kuruluşlar Sendikalar, meslek kuruluşları, odalar, gönüllü kuruluşlar	Başbakanlık bütçesi, MEB Genel Bütçe, Fon, TEP, Bağış, yardımlar ve kampanyalar	2003-

TABLO : 9

e-Türkiye Eylem Planı (e-Ticaret : Güvenli Ağlar, Akıllı Kartlar ve İdari Alt yapı)					
1. Güvenli e-Ticaret ortamının oluşturulması					
İşlem(ler)	Yöntemler	Etkenler	Finansman Kaynağı	Aktörler	Hedef Tarih
1. Güvenli e-Ticaret konusunda rehber ve belgeler hazırlamak	- OECD'nin "Bilgi Sistemleri ve Ağlarının Güvenliğine İlişkin Rehber İlkeler" başlıklı metnin Türkçeleştirilerek kamuoyunun bilgilendirilmesi			TÜBİTAK, TÜBİTAK-UEKAE, PMB A.Ş.	Eylül-Aralık 2002
2. Akıllı Kart, PKI ve güvenlik test standartlarının uygulanmasına yönelik çalışmalar yapmak	-Akıllı Kart standartları çalışmaları, -PKI standartları çalışmaları, -Bilgi sistem güvenlik test standartları çalışmaları,			TSE, TÜBİTAK UEKAE, PMB A.Ş.	2003
3. Güvenli e-Ticarete ilişkin pilot uygulamalar geliştirmek	-Akıllı kart, e-imza ve PKI uygulamalarının yaygınlaştırılması			TÜBİTAK-UEKAE, Kuruluşlar	2003
4. Sertifikasyon Makamı belirleme ve PKI idari yapısı çalışmaları yapmak	-Kayıt Kurumlarının oluşumuna destek sağlanması, -Sertifikasyon Makamı belirlenmesi kriterleri ve çalışma esaslarının oluşturulması, -AB 6. Çerçeve Programı projeleri kapsamında "PKI Mükemmeliyet Ağı"nın oluşturulması			TÜBİTAK-UEKAE, e-Ticaret ve Hizmetler Uygulama G., DPT İlgili diğer kurum/kuruluş	2002-2003

TABLO : 10

e-Türkiye Eylem Planı (e-Ticaret : KOBİ'ler ve Diğer İşletmeler)					
2. KOBİ'lerde e-Ticaretin canlandırılması					
İşlem(ler)	Yöntemler	Etkenler	Finansman Kaynağı	Aktörler	Hedef Tarih
1. "GoDigital" kapsamında KOBİ'lerde e-Ticaret/e-İş bilincini oluşturmak	Seminer, panel, workshop düzenlenmesi, e-Ticaret konulu eğitim programlarının sürdürülmesi		KOSGEB, TOBB, Uygulama G.	KOSGEB, TOBB, Uygulama Gurubu katılımcıları	2003 Nisan
2. Ticari hizmetleri elektronik ortama taşımak, uluslar arası standartlara uygun yazılımların geliştirilmesini desteklemek	Bilgisayar destekli e-ticaret çalışmalarının yeni teknolojilere uyumlu olarak oluşturulması, bu konuda Ar-Ge ve inovasyonun desteklenmesi		TTGV, Üniversiteler, AB 6.Çerçeve	TBD, TBV, Üniversiteler, Bilişim Şirketleri	2002 Eylül
3. e-Ticaret/e-İş konularında güncel, doğru ve yönlendirici bilgi sağlayacak bir "İş Diyaloğu Web Sitesi" oluşturmak	İş Diyaloğu web sitesi nin alt yapı çalışmalarının başlatılması,sonraki aşamada ise içeriklerin oluşturulması		KOSGEB, KOBİLER Uygulama G.	KOSGEB, KOBİLER Uygulama G.	2002 Ekim

TABLO : 11

e-Türkiye Eylem Planı (e-Ticaret:Tüketici Sorunları)					
3. e-Ticarette tüketici haklarının korunması					
İşlem(ler)	Yöntemler	Etkenler	Finansman Kaynağı	Aktörler	Hedef Tarih
1. Elektronik ortamda yapılan alışverişlerde karşılaşılabilecek sorunlarla ilgili olarak tüketicileri bilgilendirilmek	- e-Alışveriş Rehberi hazırlamak, - Hakları konusunda tüketicileri bilgilendirme toplantılarının, seminerlerinin ve medya programlarının yapılması			STB, TÖ, TOBB,	2002-
2. e-Ticarette tüketicinin korunmasına ilişkin hukuki düzenlemeleri yapmak	- Tüketicinin korunması mevzuatını e-ticaret açısından gözden geçirilmesi, - Tüketicinin korunmasına ilişkin hukuki düzenlemenin yapılması	4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının yasalaştırılması		STB	2003
3. e-Ticaret ortamı için nitelik kriterleri oluşturmak, yanıltıcı içeriğe ilişkin gerekli tedbir ve yaptırımları tespit etmek	- Nitelik kriterlerinin belirlenmesi ve geliştirilmesi, - Yanıltıcı içerikle ilgili uluslararası çalışmaların izlenmesi ve kamuoyunun bilgilendirilmesi, cezai müeddelerin tespiti			STB, Tüketici Sorunları U.G.	2003
4. e-Ticarete tüketici güveninin artırılmasını sağlamak, elektronik ortamda yapılan alışverişlere ilişkin tüketici ihtilaf çözüm mekanizmaları geliştirmek	Tüketici Net-Hakemlik Ağının oluşturulması			STB	2003-

TABLO : 12

e-Türkiye Eylem Planı (e-Ticaret: Dış Ticarete e-Belge)					
4. Ticari işlemlerde kullanılan bilgi ve belgelerin elektronik ortama uyarlanması					
İşlem(ler)	Yöntemler	Etkenler	Finansman Kaynağı	Aktörler	Hedef Tarih
1. Belge ve bilgilerin kurum/kuruluşlar arasında hızlı ve etkin dolaşımını sağlamak	- Dış ticaret belgeleri ve iş akımlarının değerlendirilerek XML'e çevrilecek belgelerde önceliklerin belirlenmesi, - Şirket kuruluşu ve sicili için bir kayıt makamı oluşturulması	BM/AEK UNeDocs		Gümrük Müsteşarlığı, DTM, TOBB, UND, DPT, KamuNet, Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, TİM Bankalar Birliği, Türkiye Bilişim Vakfı	2003
2. Elektronik ortamda yürütülen dış ticarete ilişkin işlemleri uyumlaştırmak	- Ticaretin kolaylaştırılması ve ticarete etkinlik bağlamında, dış ticaret işlemlerine ilişkin prosedür ve belgelerinin basitleştirilmesi konusunda uluslar arası çalışmaların izlenmesi, - İlgili kuruluşlarla kolaylaştırma faaliyetlerinin başlatılması	BM UNCTAD, AEK		Gümrük Müsteşarlığı, DTM, TOBB, UND, Maliye Bakanlığı, TİM OAİB, Bankalar Birliği, Türkiye Bilişim Vakfı	2003

TABLO : 12-devam

3. Gerekli elektronik ortamın oluşturulması için ilgili kuruluşlarla ortak e-Belge örnek uygulamalarını yürütmek	<ul style="list-style-type: none"> - Gemlik Serbest Bölgesinde e-belge örnek uygulama yapılması, - Gemlik Gümrük Müdürlüğünde diğer dış ticaret işlemlerinin entegrasyonu, - Dış Ticaret örnek uygulamasının yapılması 		Bütçe, AB Komisyonu, BM, Dünya Bankası, uluslar arası kuruluşlar	Gümrük Müsteşarlığı, DTM, TOBB, UND, Maliye Bakanlığı TİM, OAİB, Bankalar Birliği, Türkiye Bilişim Vakfı, İlgili kuruluşlar	2003
4. Dış Ticaret Mükemmeliyet Ağını kurmak için gerekli alt yapı ve işbirliği platformunu oluşturmak	<ul style="list-style-type: none"> - Kamuda e-Ticaret ve Hizmetler Uygulama Grubu ile birlikte ortak proje hazırlanması, - Diğer e-Ticaret Uygulama Gruplarının oluşturacağı ağların entegrasyonu, - BM, AB ve Dünya Bankası gibi uluslar arası kuruluşların açtığı/açacağı proje çağrılarında katılım sağlanması 			Gümrük Müsteşarlığı DTM, TOBB UND, STB, Maliye B.,TİM, Bankalar Birliği, Kamuda e-Ticaret ve Hizmetler UG	2003-2003+

TABLO : 13

e-Türkiye Eylem Planı (e-Ticaret: Finans ve e-Ödeme Sistemleri)					
5. Ticari işlemlerde çevrimiçi (on-line) ödeme ve dış ticaret finans ağlarının oluşturulması					
İşlem(ler)	Yöntemler	Etkenler	Finansman Kaynağı	Aktörler	Hedef Tarih
1. Finans ve ödeme ile ilgili kurum ve kuruluşların e-ticaret uygulamalarını uyumlaştırmak	- e-Ticaret ödeme araç ve yöntemlerinin belirlenmesi, - Ödeme usüllerinin uyumlaştırılması için ilgili kurum ve kuruluşların koordine edilmesi		Genel Bütçe	TCMB, Hazine M., Bankalar Birliği, Finans Kuruluşları	2003
2. Vergi ve ödemelerin gerçekleştirileceği e-Ödeme Ağı ile dış ticaret işlerinde gerekli finansman ihtiyacını karşılamak üzere bankalar ve finans kuruluşları arasında kurulacak e-Finans Ağının ortak ortamı için altyapı ve idari düzenlemeleri hazırlamak	- İlgili kuruluşlar arasında ağ kurulması için ortak proje hazırlanması,		Genel Bütçe	TCMB, Hazine M., Bankalar Birliği, Finans Kuruluşları	2003-2004
3. İnternet bankacılığı ve finans hizmetleri veren kuruluşlarda sunulan servislere ilişkin e-finans hizmetler tablosunu oluşturmak ve güncellemek	- İnternet bankacılığı yapan kuruluşlardan gerekli bilgi akışının sağlanması, - e-finans hizmetleri ve kriterlerinin oluşturulması		Genel Bütçe	TCMB, BBDK, Hazine M., Bankalar Birliği, Finans Kuruluşları	2003

TABLO : 14

e-Türkiye Eylem Planı (e-Ticaret: Vergi-Muhasebe)					
6. e-Ticaret işlemlerinin muhasebeleştirilmesi					
İşlem(ler)	Yöntemler	Etkenler	Finansman Kaynağı	Aktörler	Hedef Tarih
1. Vergiyle ilgili çevrimiçi (on-line) belge-bilgi akışını amaçlayan uygulamaların uyumlaştırılmasını sağlamak,	- Vergiyle ilgili kuruluşlar arasında bilgi-belge akışının sağlanması için ortak proje hazırlanması,		Genel Bütçe	Maliye Bakanlığı	2003
2. e-Ticarette vergilendirme ilke ve kurallarını belirlemek	- e-Ticaretin vergilendirilmesine ilişkin uluslar arası çalışmaların izlenmesi - Ulusal mevzuatın gözden geçirilmesi		Genel Bütçe	Maliye Bakanlığı, e-Ticaret Hukuk Grubu	2003
3. e-Ticaret kayıtlarının muhasebeleştirilmesini sağlamak	- Elektronik ortamda gerçekleştirilen ticari işlemlerin muhasebeleştirilme ilkelerinin belirlenmesi, - - Vergi Usul Kanununun mevcut hükümlerinin elektronik ortama uyarlanması için gerekli altyapının oluşturulması			Maliye Bakanlığı, Bankalar Birliği	2003
4. e-Ticaretin yaygınlaştırılması için destekleyici önlemlerin alınmasını sağlamak	- Ticari işlemlerin elektronik ortamda yürütülmesinin desteklenmesi için gerekli araçların belirlenmesi			Maliye Bakanlığı, İnternet Kurulu	2003

TABLO : 15

e-Türkiye Eylem Planı (e-Ticaret: Kamuda e-Ticaret ve Hizmetler)					
7. Kamuda e-ticaret ve hizmetlerin elektronik ortamda yürütülmesi					
İşlem(ler)	Yöntemler	Etkenler	Finansman Kaynağı	Aktörler	Hedef Tarih
1. Kamuda e-ticaret ve e-hizmet erişiminde mevcut durumu değerlendirmek ve gelişmeleri izlemek	- Ticarete ilişkin temel kamu hizmetlerini tespit etmek ve çevrimiçi hizmetleri izlemek/değerlendirmek - Elektronik ortamda sunulan hizmetlerin kamuoyu tarafından kullanımını izlemek/değerlendirmek, - Kamuda e-imza kullanımını desteklemek		Genel Bütçe	Uygulayıcı kamu kurum ve kuruluşları	2003
2. Kamuda e-Ticaret uygulamalarını yürüten kuruluşların hizmetlerini ortak platformda birleştirmek	- Dış Ticarete e-Belge Uygulama Grubu ile birlikte kamu bilgi ağının kurulması, - Yasal, idari, ticari, kültürel, çevre ve trafik ile ilgili olanlar da dahil olmak üzere önemli kamu bilgilerinin on-line sunumu		Genel Bütçe	Dış Ticarete e-Belge U.G., uygulayıcı kamu kurum ve kuruluşları	2003
3. Çevrimiçi kamu alımları için pazar yeri oluşturmak	- Kamu alımlarında elektronik ortamın kullanılması ile ilgili yasal ilkelerin oluşturulması, - Çevrimiçi gerçekleştirilebilen kamu alımlarını izlemek/değerlendirmek - Portal hazırlanması		Genel Bütçe	Kamu İhale Kurumu, uygulayıcı kamu kurum ve kuruluşları	2003

TABLO : 16

e-Türkiye Eylem Planı (E-Devlet)					
1. Vatandaşa kaliteli, güvenli, etkin ve kesintisiz hizmet sunulması					
İşlem(ler)	Yöntem(ler)	Etkenler(ler)	Finansman Kaynağı	Aktör(ler)	Hedef Tarih
1. Kamunun sunduğu hizmetlerin elektronik ortamda gerçekleştirilmesini sağlamak,	-Kamuda halen mevcut olan ve e-Devlet sürecinde e-Kurum yaklaşımı ile geliştirilmiş projelerin tespiti, yaygınlaştırılması ve etkinliğinin artırılması, -Bilgi toplumu projelerinin bir bütünlük içinde izlenmesi, değerlendirilmesi ve yönlendirilmesi, -Gerçekleştirilemeyen gerekli projelerin tespiti, -projelerin edevlet projesine döndürülmesi -sunulan bilginin ve verilerin mahremiyetinin sağlanması, - Kamu kurum ve kuruluşlarında bilgi ve iletişim teknolojilerinin gerektiği gibi kullanılmasının sağlanması.	Kamu kurum ve kuruluşlarında sorumlu bir birimin olması	Kamu kurumları kendi bütçelerinden	Kamu kurum ve kuruluşları, KamuNet, DPT	2003 ortası
2. Kamu Kurum ve kuruluşların çevrimiçi hizmet sunmalarına yönelik gerekli bilişim alt yapılarının oluşturmak,	-Online hizmetlerin verilmesinde güvenli bir teknolojik altyapı tasarlanması -Hizmete ulaşım araçlarının tespiti, -sayısal uçuruma olanak verilmemesi	Maliyet, projelerin eşgüdümlü tasarlanmaması	DPT,Kamu Kurum ve Kuruluşları	Adalet Bakanlığı, kamu kurum ve kuruluşları	2003

3. e-Devlet hizmetlerinin tanıtılması ve uygulanması için vatandaşın bilgilendirilmek,	-eDevleti kullanacak vatandaşın bilinçlendirilmesi -e-devleti yöneten grubun eğitimi	Maliyet, kalifiye eleman, koordinasyon ve teknik altyapı eksikliği	DPT, KamuNet, Kamu kurumları kendi bütçelerinden	MEB,KamuNet	2003
4. Kamuda bilgi güvenliğini sağlamak,	-Bilişim güvenliğine yönelik gereksinimleri belirlemek, bilişim güvenliği bilincinin yayılmasını sağlamak, -Kamuda bilişim sistemleri ve uygulamaları arasında uyum standartları ile bilgi paylaşımı ilkelerinin belirlenmesi,	Güvenlikle ilgili yasaların hazırlanması	Kamu kurumları kendi bütçelerinden	Kamu kurum ve kuruluşları	2003
5. Kamu kurum ve kuruluşlarında bilişim sistemleri birimlerinin oluşturulmak,	-eKurum ve eTürkiye organizasyonundan sorumlu bir ekibin görevlendirilmesi ve kurum içi koordinasyonun sağlanması -Kamuda bilişim insan gücü eğitimine yönelik gereksinimleri belirleyerek	Mevzuat		Başbakanlık, kamu kurum ve kuruluşları	2002
6. Vatandaşların kamu ile ilişkilerinin elektronik ortama taşınması için devlet e-kapısını kullanıma açmak.	-İçeriğinin tespiti, her kurumun üreteceği bilgilerin belirlenmesi ve aynı standardta dinamik bilgi sunumunun sağlanması - Devletin etkin, şeffaf, güvenli ve kesintisiz hizmet sunacağı Devlet eKapısı ile sürekli ilgilenmek, içeriğinin ve hizmetlerinin güncelleştirilmesini ve sürekliliğini sağlamak	Kurumlarda kalifiye eleman eksikliği ve teknolojik yetersizlikler	Kamu kurumları kendi bütçelerinden	Kamu kurum ve kuruluşları	2002

TABLO : 17

e-Türkiye Eylem Planı (e-Sağlık)					
1. Ulusal sağlık ağı oluşturulması ve sağlıkla ilgili hizmetlerin elektronik ortamda verilmesinin sağlanması					
İşlemler	Yöntem(ler)	Etkenler(ler)	Finansman Kaynağı	Aktör(ler)	Hedef Tarih
1. Birincil ve ikincil sağlık hizmeti sağlayıcıları için, yerel ağlar da dahil olmak üzere bir sağlık telematik altyapısı kurmak.	Öncelikle sağlık hizmeti sunan tüm kamu ve özel sektör kuruluşlarının bilgi sistemleri altyapısını tespit etmek (KamuNet hastane anketi uygulamaya konulması), Sağlıkta bilgi değişimi standartlarını belirlemek ve tüm kurumlarda bu standartların uygulanmasını sağlamak.	Ucuz İnternet ve data erişim olanaklarının sağlanması		Sağlık Bak., Üniversiteler, Çalışma Sosyal Güvenlik Bak, Emekli Sandığı, Özel hastaneler	2003+
2. AB üyesi ülkelerde tıbbi web sayfaları için sözkonusu olan temel nitelik kriterlerini ulusal veya bölgesel düzeyde uygulamak.	Bu alanda gelişmiş ülkelerdeki çalışmaları izlemek ve özel bir çalışma grubu oluşturulup ulusal sağlık web sayfaları nitelik kriterlerini oluşturmak			Sağlık Bak. ve Üniversiteler	2003 ortası
3. Vatandaşlara ve sağlık hizmeti sunan personele yönelik sağlıkla ilgili doğru, güncel ve şeffaf bilgilerin verileceği bir sağlık portalı oluşturmak	Sağlık alanında, sektörde yer alan kamu kurum ve kuruluşlarının katkısıyla sürekli güncellenen sağlık portalının tasarlanması ve kullanıma açılması			Sağlık Bak., üniversiteler, sağlık hizmeti sunan kamu kurum ve kuruluşları,	2003 ortası

				STK, özel sektör	
4. AB kamu sağlığı ağları ve veritabanlarıyla bağlantı kurmak.	AB halk sağlığı ve bulaşıcı hastalıklar networkunun incelenmesi ve katılım için gerekli stratejilerin belirlenmesi	Sağlık Bakanlığında bu alanda bir komisyon oluşturulmuştur.		Sağlık Bakanlığı	2003 ortası

TABLO : 18

e-Türkiye Eylem Planı (E-Arşiv)					
1. Arşiv ve kütüphane hizmetlerinin elektronik ortamda yürütülmesi					
İşlem(ler)	Yöntem(ler)	Etkenler(ler)	Finansman Kaynağı	Aktör(ler)	Hedef Tarih
1. Standard dosyalama ve haberleşme kodlarının belirlenerek tüm resmi yazışmalarda birliklilik sağlamak,	-Altyapıyı oluşturmak -Eğitim vermek	Standardlaşma sağlandığında tüm kurumların standard dosyalama ve haberleşme kodlarını uygulamaya koyması	Kamu kurumları kendi bütçelerinden	Kamu kurum ve kuruluşları	2003 ortası
2.Tarihi arşivlerden tasnifi tamamlanan belge serilerinin elektronik ortamda araştırmaya açmak,	Hizmetlerin elektronik ortamda yürütülmesi		İlgili kamu kurum ve kuruluşlarının bütçeleri	DAGM ve tarihi arşivi barındıran diğer kamu kurum ve kuruluşları	2003
3. Elektronik ortamlarda oluşturulan ve oluşturulacak olan arşiv malzemelerinin standartlarını belirlemek ve yapılacak çalışmalar sonucu Elektronik Belge Rehberi'ni hazırlamak,	Hizmetlerin elektronik ortamda yürütülmesi		Kamu kurumları kendi bütçelerinden	DAGM ve tüm kamu kurum ve kuruluşları	2003

4. Kütüphaneler ve bilgi merkezlerindeki materyalin bibliyografik kayıtları ile seçilmiş önemli materyallerin içeriğini elektronik ortama aktarmak ve internetten hizmete açmak,	hizmetlerin elektronik ortamda yürütülmesi ve internet erişimi	Projeleri olan kurumların desteklenmesi olmayanların ise teşvik edilmesi	Kültür Bakanlığı ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının bütçeleri	Kültür Bakanlığı ve diğer kamu kurum ve kuruluşları	2003
5.Yazma eserlere ait bibliyografik kayıtlar ile tam metin kayıtlarını elektronik ortama aktarmak ve internetten hizmete sunmak	hizmetlerin elektronik ortamda yürütülmesi ve internet erişimi	Projeleri olan kurumların desteklenmesi olmayanların ise teşvik edilmesi	Kültür Bakanlığı ve diğer ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının bütçeleri	Kültür Bakanlığı ve diğer ilgili kamu kurum ve kuruluşları	2003

TABLO : 19

e-Türkiye Eylem Planı (Akıllı Ulaşım)					
1. Elektronik teknolojisinden yararlanarak ulaşım sistemlerinde performansın ve kaynak kullanımında etkinliğin artırılması					
İşlemler	Yöntemler	Etkenler	Finansman Kaynağı	Aktörler	Hedef Tarih
<p>1. Akıllı Ulaşım Sistemleri Gelişim Planı Hazırlamak</p> <p>2. AB Akıllı Ulaşım Sistemleri mimarisine uygun, fakat Türkiye'deki ulaştırma kurumlarının ihtiyaçlarını öncelik alan bir orta dönem Türkiye Akıllı Ulaşım Sistemleri Mimarisi ve Tasarım Kuralları Belgeleri oluşturmak,</p> <p>3. Türkiye'de uygulaması devam eden veya tasarım halindeki akıllı ulaşım sistemlerinin performans ve tasarım yaklaşımları açısından incelenmesi ve dersler çıkarılması,</p> <p>4. İlgili kurumlarda akıllı ulaşım sistemleri konusunda bilinçlenmeyi artırmak,</p> <p>5. Özellikle Belediyelerde akıllı ulaşım sistemleri ile ilgili ihalelerde minimum ana sistem performans kriterlerinin belirlenerek, bu kriterlerin şart koşulması yoluyla, kamu kaynaklarının etkin kullanılması</p>	<p>-Belediyeler ve ilgili diğer kurumlardaki akıllı ulaşım sistemleri bilgi ve tecrübe birikiminin artırılması,</p> <p>-Ağırlıklı olarak belediyelerce finanse edilen ve tek bir üniversite tarafından koordine edilen uzun dönemli bir Türkiye Akıllı Ulaşım sistemleri AR-GE projesinin başlatılması,</p> <p>-Temel performans kriterlerini içeren bir tasarım kitapçığı hazırlanarak Belediyelerin yürüteceği projelerde kalite düzeyinin artırılması</p>	<p>-Akıllı ulaşım sistemlerinin tasarımı ve işletmeciliği konusunda tecrübeli eleman eksikliği</p> <p>-Belediyelerde konunun içerdiği siyasi cazibe nedeniyle kapsamlı etüd edilmeden yapılan akıllı ulaşım sistemleri yatırımlarının yenilemenin zorluğu,</p> <p>-Akıllı ulaşım sistemleri ile ilgili cihazların temininde yurtiçi üretiminin kısıtlılığı nedeniyle ithalata ağırlık verme ve bu noktada bir kaç firmanın istedikleri tasarımı veya ekipmanı belediyelere kabul ettirmesi v.b.</p>	<p>Belediye kaynakları ve AR-GE projesinde kısmen bütçe kaynakları</p>	<p>Belediyeler, DPT, Karayolları Genel Müdürlüğü, DHMİ Genel Müdürlüğü, Denizcilik Müsteşarlığı, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü, Uluslar arası Nakliyeciler Derneği ve diğer ulaştırma ile ilgili kamu ve özel sektör kurumları</p>	<p>-Raporun hazırlanması 2002 sonu</p> <p>- AR-GE projesi en az 5 yıl süreli</p>

TABLO : 20

e-Türkiye Eylem Planı (Çevre)					
1. Ulusal bazda, uluslar arası standartlara uyumlu e-Çevre ağı ve portalının kurulması					
İşlemler	Yöntem(ler)	Etken(ler)	Finansman Kaynağı	Aktör(ler)	Hedef Tarih
1. Türkiye genelinde toplanan verileri standard bir formatta tutmak, araştırmacılar, kurum ve kuruluşlar istedikleri verilere vakit harcamadan kolayca ulaşabilmelerini sağlamak	Tasarlanan sistem ulusal standartlara uyumlu olduğu kadar, uluslar arası standartlarla da uyumlu olacaktır.	Tüm kamu kuruluşlarının eşgüdümlü çalışması, Mükerrer bilginin önlenmesi.	Çevre Bakanlığı bütçesi ve uluslar arası kaynaklar	Tüm Kamu, vatandaş ve uluslar arası kuruluşlar	2003+

E-Türkiye Çalışma Grupları ve Koordinatörleri

- 1- **Eğitim ve İnsan Kaynakları Çalışma Grubu :**
Milli Eğitim Bakanlığı , M. Feridun KESKİNKILIÇ feridun@meb.gov.tr
- 2- **Altyapı Çalışma Grubu :**
Ulaştırma Bakanlığı, Hasan TEKELİ tekeli@ubak.gov.tr
- 3- **Hukuki Altyapı Çalışma Grubu :**
Adalet Bakanlığı, Ali KAYA akaya@adalet.gov.tr
- 4- **Standardlar Çalışma Grubu :**
Türk Standardları Enstitüsü Başkanlığı, Rasim YILMAZ ryilmaz@tse.org.tr
- 5- **Güvenlik Çalışma Grubu :**
Genelkurmay Başkanlığı, Mu.Kd.Alb. Cihan KIZILTAN ckiziltan@tsk.mil.tr
- 6- **E-Ticaret Çalışma Grubu :**
Dış Ticaret Müsteşarlığı, Ali SAKALLIOĞLU e-bilgi@dtm.gov.tr
- 7- **Yatırımlar ve Planlama Çalışma Grubu :**
Devlet Planlama Teşkilatı, Osman Olcay GÜNEĞİ ogunegi@dpt.gov.tr
- 8- **Arşiv ve Digital Depolama Çalışma Grubu:**
Devlet Arşivleri Gn.Md.lüğü, Doç.Dr. Yusuf SARINAY ysarinay@devletarsivleri.gov.tr
- 9- **Uluslararası İzleme ve E-Avrupa+ Grubu :**
AB Genel Sekreterliği, Sevinç ATABAY satabay@abgs.gov.tr

- 10- **Özel Projeler Çalışma Grubu :**
Türkiye Bilişim Vakfı, Doç. Dr. Cemil ARIKAN cemil@sabanciuniv.edu
- 11- **Mevcut Durumun Tesbit Çalışma Grubu :**
KAMUNET Teknik Kurulu (DPT), Selçuk KAVASOĞLU selcuk.kavasoglu@dpt.gov.tr
- 12- **Ulusal Bazda Takip, Koordinasyon ve İzleme Grubu :**
Türkiye Bilişim Derneği, Rahmi AKTEPE rahmi.aktepe@tbd.org.tr
Ahmet AYVALI aayvali@tbd.org.tr
- 13- **Çevre-Sağlık Çalışma Grubu :**
Başbakanlık, Adnan METE adnan@basbakanlik.gov.tr
Gülen EVREN gulen@basbakanlik.gov.tr